

SZIGORÚAN TITKOS

Szám:..... 017.....

Érvényes: visszavonásig

Lapszám:..... 87.....

TÖRÖLVE
2008. év. 09. hó. 12. nap
Mch. III - 17/1972/2008.
felülvizsgálat alapján.

A felülvizsgáló neve és beosztása:

D. K. K. K. K.
J E G Y Z Ő K Ö N Y V

A K O R M Á N Y

1990. október 26-ai üléséről

(Hangfelvétel alapján készült, szerkesztett szó szerinti jegyzőkönyv)

Jelen vannak: Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság elnöke
(17,00 órától 17,30 óráig)
dr. Andrásfalvy Bertalan művelődési és közoktatási miniszter
dr. Balsai István igazságügyminiszter
dr. Bod Péter Ákos ipari és kereskedelmi miniszter
dr. Boross Péter tárca nélküli miniszter
Gerbovits Jenő tárca nélküli miniszter
dr. Győriványi Sándor munkaügyi miniszter
dr. Horváth Balázs belügyminiszter
dr. Jeszenszky Géza külügyminiszter
dr. Kádár Béla, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok minisztere
Keresztes K. Sándor környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter
dr. Kiss Gyula tárca nélküli miniszter
dr. Mádl Ferenc tárca nélküli miniszter
Rabár Ferenc pénzügyminiszter
Siklós Csaba közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter

mint a Kormány tagjai

dr. Annus Antal, a Honvédelmi Minisztérium közigazgatási államtitkára
dr. Jávor András, a Népjóléti Minisztérium közigazgatási államtitkára
dr. Manherz Károly, a Művelődési Minisztérium közigazgatási államtitkára
Sárossy László, a Földművelésügyi Minisztérium politikai államtitkára

a távollévő miniszter képviseletében

László Balázs kormányzóvivő
dr. Kajdi József, a Miniszterelnöki Hivatal közigazgatási államtitkára
dr. Müller György, a Miniszterelnöki Hivatal helyettes államtitkára

mint a Kormány üléseire állandó meghívottak

Auth Henrik, az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium közigazgatási államtitkára

Bogár László, a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériuma politikai államtitkára
dr. Bogdán Tibor, az Igazságügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára (19,15 órától)
Ferencz Csaba, a Miniszterelnöki Tanácsadó Testület munkatársa
dr. Forrai István, a Miniszterelnöki Titkárság vezetője
dr. Gyurkovics Sándor, a Közelekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára
Kodolányi Gyula, a Miniszterelnöki Tanácsadó Testület munkatársa
Kiss György, a Miniszterelnöki Tanácsadó Testület munkatársa
Kónya Imre, az MDF parlamenti frakciójának vezetője
dr. Pulai Gyula, a Népjóléti Minisztérium helyettes államtitkára
dr. Szabó Tamás, a Munkaügyi Minisztérium politikai államtitkára (17,30 órától)

a miniszterelnök által a Kormány ülésére meghívott

dr. Horváth Balázs: szeretném utólagos jóváhagyással elismertetni a Kormány 3420/1990. számú határozatát a katonai-technikai eszközöknek rendfenntartási célra történő igénybevételéről. Eszerint a Kormány elrendeli, hogy a rendőri eszközök kiegészítéseként a Magyar Honvédség parancsnoka a szükséges technikai eszközöket a kezelő személyzettel együtt a rendfenntartó erők parancsnokainak soron kívül bocsássa rendelkezésére. Ezeket az eszközöket és személyzetet a rendőrségnek alá rendeli. Az Alkotmány értelmében erre lehetőségünk lenne, lehetőségünk van. A jogászokkal konzultáltunk. Természetesen arról szó sincsen, hogy fegyveresen kérnénk a katonaságot, kizárólag szállítóeszközökkel és fegyvertelen gépkocsivezetőkről van szó. Ezt a kormányhatározatot köztársasági elnök úrnak átadtam, megbeszéltem vele. Ezekhez hozzájárult, természetesen arról szó sem lehet, hogy a katonaság fegyverrel beavatkozzon, vagy bármilyen módon rendfenntartási, vagy karhatalmi feladatot ellásson. Hangsúlyozni szeretném, egyrészt alkotmányellenes is lenne, másrészt a köztársasági elnök úr kompetenciájába tartozik a fegyveres erők alkalmazása akkor, amikor erre lehetőség van. Tehát kizárólag szállításra, technikai eszközökre és fegyver nélküli gépkocsivezetésre, szolgálhatna a katonaság igénybevételére. Erre nem került sor. Délután 14,50 óra körül gyülekezett egy nagyobb csoport az Árpád híd pesti hídfőjénél egy ezres-kétezres nagyságrendben. Fölkérésemre a budapesti rendőrfőkapitány a rendőri erőket visszavonta, mert itt már erős kifejezések hangzottak el és erőszakos volt a tömeg föllépése a rendőrökkel szemben. Ezért a mellék utcába visszavontuk a rendőrséget, visszavonta a budapesti rendőr-

főkapitány a rendőrséget.

A mostani helyzet a következő: A Szabó Tamás által vezetett érdekegyeztetés során tovább keményedett a másik tárgyaló fél álláspontja és azt követeli, amit az imént mondtam, hogy függesszük fel az áremelés a végrehajtását és ők pedig megtisztítják a bevezető utakat, ahogy az imént már mondtam. Akiket utolértem, azokkal konzultáltam.

dr. Győriványi Sándor: Két érdekegyeztetési csoport tárgyal, 3/4 3-ig én tárgyaltam az érdekegyeztetésnek a jószolgálati csoportjával. Addig a konszenzus lehetőségei megvoltak. Abban állapodtunk meg, hogy én eljövök a Minisztertanácshoz és itt bejelentem, hogy az Érdekegyeztető Tanács a felfüggesztést javasolja hétfőig, amikor megkezdődhet egy komoly tárgyalás. No most akkor jött be a Szabó Tamás, amikor én eljöttem, mondtam, hogy akkor vedd át, mert nekem Minisztertanácsra kell jönnöm. No most, hogy azóta mi történt. Ez 3/4 3 óta történhetett meg.

dr. Horváth Balázs: Engem pedig most hívott ebben a másodpercben, oda kell mennem. Most érkeztek meg azok, akiknek kompetenciájuk van ebben az ügyben, a 11 órás érdekegyeztetési tanácson megnéztük egyetlen-egy szakszervezet nem volt ott, illetve érdekképviselő, amelynek kompetenciája lenne, mert nem a közúton foglalkoztatók képviselői voltak ott, ezek most gyülekeztek össze. Amit még tudni kell a dologhoz, hogy délelőtt 11-kor már a jugoszláv határon a jugoszláv állampolgárok leadtak röplapokat, amelynek a következő a tar-

talma, majd aztán körbeadom: Felhívás, - ezt 11,10 órakor már leadták és Budapestről le kellett jutni, ez azt jelenti, hogy 9 órakor már reggel készen voltak ezek a röplapok, ez az ügy "politikamentességére", és a szervezettségére jelez valamit -, felhívás: A benzináremelés következtében drasztikusan megemelkedik a közlekedési és szállítási költség és ennek következtében minden termék ára. Aki eddig evett éhen halhat, aki olajjal fűtött megfagyhat. Állítsuk meg a katasztrófapolitikát. Felhívjuk a magyar gyárak, üzemek, vállalatok és intézmények dolgozóit, hogy máától október 28-tól lépjenek általános sztrájkba, mindaddig, amíg a Kormány vissza nem vonja a benzin áremelését. Aláírás: parlamenti tüntetők. Ilyen röplapokat osztottak, amit most meg kell azonnal beszélni, mert vár a Szabó Tamás, hogy milyen határig mehet el a tárgyalás során. Nekem az lenne a kérésem, hogy ne politizáljunk, hanem a pénzügyminiszter úr és a gazdasági tárcák vezetői mondjanak ezzel kapcsolatban álláspontot. Tehát a következők a döntési lehetőségek. Vagy

: A miniszterelnök úrnak bemutatthatom?

Beolvastad neki?

dr. Horváth Balázs: Beolvastam neki, persze, természetes. Következők a döntési lehetőségek: ragaszkodunk, fönntartjuk ezt a döntésünket, hogy felemeltük az üzemanyag árakat, ehhez nem nyúlunk hozzá, azonban hétfőn délutánra ez az eredeti ajánlatunk, hétfőn délutánra egy érdekegyeztetést kell összehoznunk. Hétfő délutánig megkísérelünk kidolgozni egy olyan technikát, amivel segíteni lehet azokon, akiket kirí-

vóan, az országos átlagtól eltérően, sújt az üzemanyag áremlés. Ez az egyik megoldás, ezt ezideig nem fogadták el. A másik megoldás az, hogy fölfüggesztjük az üzemanyag áremlést hétfő délutánig, és hétfőn délután döntünk, hogy mi lesz a következő lépés, hogy visszaállítjuk a már fölemelt árat, vagy mit teszünk. A

dr. Győriványi Sándor: (Mikrofon nélkül) ... tudják, hogy ez is a tárgyalás része volt, az összes benzinkutat bezártuk, hogy nem rabolják ki és ez az Érdekegyeztető Tanács belement, hogy nem vásárolják fel az összes...

dr. Horváth Balázs: Egy benzinkutat már föltörtek egyébként most délután Pest megyében. A másik megoldás az, hogy megállapodunk velük abban, hogy az eddigiekhez képest 50 %-kal csökkentjük a benzinár emelését, tehát hozzányúlunk a benzinár emeléshez. Én azt szeretném kérni, hogy a gazdasági tárcák, Matolcsy úr kinn van külföldön. A gazdasági tárcák...

dr. Rabár Ferenc: itt maradt, nem tudom hol van.

dr. Horváth Balázs: Én kérem, hogy ezt fussuk át ezt a feljegyzést, hátha valami mankót ad a döntésünkhöz és a gazdasági tárcák urai fejtsék ki a véleményüket, hogy Szabó Tamással tudjam közölni a Kormány álláspontját. Akkor fölolvassom hangosan. Egyik döntési alternatíva: visszavonulás, visszatérés a régi árhoz, vagy valamilyen közbülső, de számottevően olcsóbb üzemanyag árhoz. Ez esetben részben a változás elmaradása, részben a változások megakadályozására mu-

tatkozó precedens következik be, országunk tovább halad a régi úton a teljes összeomlásig. Az összeomlás után még azt sem garantálhatom, hogy legalább olyan viszonyok lesznek, mint Lengyelországban. Ez a lépés most már a változtatás. Kettes: tartsuk magunkat a döntéshez és kivárunk. Ennek során az ország lakossága is és a tüntetők is remélhetőleg megértik, hogy a lépés szükségszerű, indokolja. A harmadik: a blokádnak megszüntetése. Az erőszak mindig sok bizonytalanságot tartalmaz, de előállhat olyan helyzet, hogy az ország a lakosság egésze érdekében ez is szükségessé válhat. A felsoroltakon kívül van még megoldás, de akkor, hogyha gyorsan a gazdasági tárcák, pénzügyi tárca vezetői mondanának véleményt, hogy én mit tudjak most, legalábbis slágvortokban, hogy a Szabó Tamást tudjam informálni. Politikai kérdés is, de a gazdaság teherbíró képességétől függ. Igazságügyi miniszter úr.

dr. Balsai István: (mikrofon nélkül) Sokan beszélnek, nem lehet érteni.

dr. Horváth Balázs: Ezt tudjuk, a jogi részét azt tudjuk, az ki van dolgozva, hogy ez megvalósít egy bűncselekményt, egyrészt közérdekű üzem működésének a megzavarását, mert eltorlaszolták a HÉV vonalat, a vasútvonalat. Akkora tömegben állnak, hogy a rendőri erők nem képesek ezt a

dr. Jeszenszky Géza: Kedves miniszter társaim, én úgy érzem, hogy rendkívül súlyos helyzetben állunk, ezt mindenki mondja azt hiszem, ez nem is kétséges. Az, hogy itten egy

spontán folyamat bontakozik-e ki, vagy pedig ez egy mester- ségesen gerjesztett folyamat, erről lehet vitatkozni. Fölté- telezem, bár nem vagyok biztos, hogy spontán kezdődött, de ezután destruktív erők, amelyeket én nem is feltétlenül az ellenzési pártokban keresek, hanem a pártokon kívüli elemek- ben, esetleg MSZMP-ben, ezek ragyogó alkalmat látnak ebben a zavarkeltésre. Én úgy érzem, és ezt sok dolog úgy hiszem alátámasztja, hogy reggel az emberek hangulata egyértelműen a taxisok ellen irányult. Szerintem, nem akarok minősíteni, talán akkor ezt egy erős akcióval meg lehetett volna szün- tetni a blokádot, de nincs alapom ezt mondani, tehát ezt csak itten kicsúszik a szájamon. Itt véleményem szerint két irányban lehet keresni a megoldást. Pontosabban hát itt né- hány javaslat elhangzott, de ehhez hozzá szeretnék tenni. Az egyik lehetőség az, hogy a Kormány a saját hatáskörében ke- resi a megoldást, és akkor az itt szerepelteknek megfelelő- en, vagy pedig más lépésekben gondolkozhatunk. A másik me- goldási lehetőség az, hogy a felelősséget megosztani, mert ez itt nem egy Kormány jövőjéről van szó, pláne nem gazdasá- gi intézkedésekről, az ország jövőjéről, az ország tekinté- lyéről, aminek már ez a mai nap rendkívül sokat ártott, most nagyon jó sztori lesz, erre lehet jönni. Tulajdonképpen a kommunizmus bukása utáni demokratikus rendszerek csődje, ez van napirenden. A csőd a többi országban más formában már bekövetkezőben van, a Szovjetunióban a belső piac teljes összeomlása. Ennek egy részeként megszüntették, nemcsak az olaj ellátás akadozik, hanem a magyar szállításokért történő fizetéseké is. Jugoszláviában a polgárháború napirenden van, bármely órában kitörhet, szerb fegyveresek kirabolták a hor-

váth rendőrőrsöket és az erdőkben várják az utasítást, hogy mit tegyenek. Szlovákiában van egy nacionalista Kormány, de ez még nem elég nacionalista egyesek szerint, és tömegek követelik a Kormány lemondását. Tehát tulajdonképpen Magyarország lehetett volna, ahogy én reggel mondtam, a nyugalom szigete még. Ezt a lehetőséget veszélyeztetjük, vagy játszuk el. Ez a hangulat, amit a TV és a hírközlés kelt, ez rendkívül sajnálatos, rendkívül káros. Ennek fültanúja voltam. Lehet, hogy szerencsétlen, én a nap TV-ben megállapodás értelmében ma reggel megjelentem, egész más külpolitikai, amerikai, szovjet témákról lett volna szó. Ott az előtérben mindenki azt sugdosta nekem, hogyhát ez mit jelent, borzasztó és ők is igyekeznek a hangulatot nyugtatni és a taxisok ellen fordítani. A következő 5 percben tapasztaltam az ellenkezőjét. Így nem volt módom követni persze az eseményeket délelőtt, de abból a pár képből, amit itt is láttam, egyértelműen úgy látszik és ez a tömegek számára, legalábbis egy jó részük számára, ez egy játék, ez egy jó balhé, pláne hogyha a hatalom, a kormányzat bizonytalan, pláne az, hogyha a sajtó ezt alátámasztja. Nagyon jól emlékszem, és gondolom, sokan vannak akik emlékeznek arra, hogy egy jól működő, tulajdonképpen jóléti demokráciában, mint Franciaország, 1968-ban teljesen felborult a rend, néhány alaptalan követelés miatt, és tulajdonképpen azért álltak ... mellé, mert játék volt. Tulajdonképpen nem akarom ezt hosszan folytatni. A megoldást, ha nem a Kormány maga akarja keresni, akkor a Parlamentben keresendő véleményem szerint. Szabad György sok szempontból egy jó hangot ütött meg, de én szerintem ez nem várathat magára hétfőig.

dr. Horváth Balázs: A következőkben állapotunk meg a miniszterelnök úrral, a Kajdi Józsefnek kellene szólni, szójatok, hogy jöjjön feltétlenül.

dr. Rabár Ferenc: Nekünk meg kell állapotnunk egy sor dologban, esetleg adott esetben a köztársasági elnök urat,

dr. Horváth Balázs: A miniszterelnök úr beszélt a köztársasági elnök úrral, csak vártam, hogy bejön a Kajdi József, azért nem mondtam az előbb. Most ne politizáljunk, hanem beszéljük meg, hogy mire kapjon felhatalmazást most. Mindenki egy mondattal. Engedünk az üzemanyag árból, nem engedünk. Kérem ebbe döntsünk akkor, ne politizáljunk.

: Bocsánat, el kell mondani, hogy hol keressük a megoldást, a Parlamentben, vagy Kormányban.

: Most más helyzet van. A Horváth Balázs 4-kor beolvasott egy szöveget, amit nem ismernek.

dr. Horváth Balázs: Akkor felolvasom, ez a miniszterelnök úrnak az álláspontját őrzí, meg az enyémet is természetesen ez a szöveg: Honfitársaim nehéz pillanatban szólok Önökhöz ebben a felzaklatott helyzetben kell megmagyarázni, hogy a Kormány miért nem hozta előbb nyilvánosságra a benzin áremelést és miért ilyen nagyarányú az emelés. A száraz tények a következők: A szovjet olajszállítások hónapok óta akadoznak, benzin augusztus óta nem érkezett a Szovjetunióból. Az elma-

radt olajszállítmányok, valamint az öbölválság következtében történt olajár-robbanás miatt a világpiaci árak lényegesen megemelkedtek. A korábbi 17-18 dollárról kétszeresére emelkedett az olaj ára. Az országnak normál fogyasztás mellett körülbelül 9 napi olaj és benzin tartaléka van. Ez a jelenlegi helyzetben 4 napra csökken. Ha a fogyasztás növekszik, akkor még ennyi sem lesz és könnyen előállhat az a helyzet, hogy az ország közlekedése megbénul, a gazdasága összeomlik. Kérjük értsék meg, nem függeszthetjük fel az áremelésre vonatkozó döntésünket, mert nincs elegendő tartalékunk és ez katasztrófához vezethet. Tudniuk kell azt is, hogy a szomszédos országok polgárai sokkal szigorúbb intézkedések sorozatát is elfogadták. Csak türelemmel és az alkotmányos úton juthat az ország előre. Mindannyiunk közös erőfeszítésére van szükség ahhoz, hogy Magyarország a szabadság kivívása után a virágzó gazdaságot is megteremtse magának. Egyik, vagy másik foglalkozási csoport néhol súlyos gondjainak előtérbe helyezésével az egész ország működése megbénulhat, ha most azok a széles rétegek is elveszítik türelmüket, amelyek eddig is vállukon viselték az átalakulás súlyos terheit, akkor alkotmányos rendszerünk, amelyet együtt teremtettünk, összeomolhat. Most valamennyien súlyos és döntő elhatározás előtt állunk. Rend, vagy káosz. Kérünk mindenkit, hogy a rend mellett döntsön, mert csak együttesen oldhatjuk meg közös gondjainkat.

Ez hangzott el 4-kor a rádióban. Abban kellene döntenünk, de gyorsan, a Szabó Tamás ott várja a telefon végén, mert azt mondja, hogy gyakorlatilag ultimátumot kapott.

: Rádióban beolvastad, tudják az emberek?

dr. László Balázs: Elhangzott-e már a TV-ben?

dr. Horváth Balázs: Nem hangzott el a Televízióban.

: A televízióban várhatóan ezekben a percekben hangzik el.

dr. Andrásfalvy Bertalan: A benzin áremelést az olajválsággal felemelkedett olajárak jelentették. Nagyon jó lenne, - gondolom én, ha ennek a végén odatennénk, amint rendeződik az olajválság, újra csökken az olaj, akkor visszatérhetünk egy olcsóbbra, de most ez a vészhelyzet. Ezt kellene hangsúlyozni, hogy visszatérünk egy olcsóbbra.

: Ezt nem lehet hangsúlyozni. Ez egy olyan ígéret, amelynek a realitásában úgy sem hisznek az emberek.

dr. Andrásfalvy Bertalan: Lehet hinni.

dr. Jeszenszky Géza: Én szerintem ebben a helyzetben az emberek nem nagyon figyelnek, pláne a pontos fogalmazásra.

dr. Horváth Balázs: Az lenne a kérésünk, hogy a miniszterelnök úr megbeszélte a köztársasági elnök úrral, hogy szíves-

kedjék írni a köztársasági elnök úr nevében a Parlamentnek egy levelet, amelyben ő fölkéri az Országgyűlést, hogy a kialakult helyzetre figyelemmel szombat délelőtt vitassa meg ezt a helyzetet, ami most van, az első napirendi pont előtt és foglaljon ebben a kérdésben állást.

dr. Rabár Ferenc: Tehát rendkívüli ülésre hívja össze az Országgyűlést.

dr. Jeszenszky Géza: Nem ő, mert lesz ülés, hétfőn.

dr. Rabár Ferenc: Bocsánat, hétfőig nem tudunk várni. Én a miniszterelnök úrral telefonon beszéltem. Öneki is az a véleménye, hogy helyes volna összehívni az Országgyűlést rendkívüli ülésre holnapra. Ezt valóban nem minden képviselő támogatja. Azért is javasoltam, hogy a legerősebb parlamenti frakció vezetője is legyen jelen. Megkereshetjük a többi pártot is...

dr. Horváth Balázs: Bocsánat. Nem ezt mondta a miniszterelnök úr, nem ezt mondta a köztársasági elnök úrnak.

dr. Rabár Ferenc: Én 5 perccel ezelőtt ezt beszéltem vele.

dr. Kajdi József: Pillanat. Tájékoztatnám Önöket. Rendszeresen jön a megyei tanácsoktól, vagy önkormányzatoktól a jelentés. Általában nyugalom van a megyében. Egy-két hely van, ahol kicsit rázóssabb az ügy, főleg Ózd, ahol már reggel óta többeszes tömeg a Fő téren enyhén illuminált állapotban van, illetőleg Miskolc, ahol viszont kifejezetten a taxisok ellen

kezd kialakulni egy népharag. De a többi megyében, azon kívül, hogy néhány helység el van zárva a külvilágtól viszonylag nyugalom van. Tehát valóban, megítélésem szerint sem kell feltétlenül pánikba esni. Ettől függetlenül, most nem tudom jogilag a köztársasági elnök hívja össze az Országgyűlést? Nem a köztársasági elnök. Szóval ez számomra egy kicsit furcsa.

dr. Boross Péter: Az előbb hallottunk egy nyilatkozatot. A nyilatkozatnak az a lényege, hogy sajnós ilyen és olyan okokból visszalépni nem lehet. Nem tudom, ha ez elhangzott, akkor nekünk itt árról mi van tárgyalnivalónk? Gondolom ez az első. A második:

dr. Jeszenszky Géza: Tegyük föl a kérdést. Valóban, ahogy Boross miniszter úr mondja, ha ehhez a nyilatkozathoz tartjuk magunkat, akkor nekünk itt árról, ár visszavonásról nincs tárgyalnivalónk, illetve fölül lehet bírálni, vagy lehet más javaslatot tenni, akkor fölteszem a kérdést. A jelenlévő miniszter urak és tanácsadók véleménye szerint ez kiinduló pontnak elfogadható-e, vagy pedig mást javasolnak.

dr. Bod Péter Ákos: Taktikai megfontolásom van. Ha azt mondják, hogy 50 %-ot, azaz 46 forintos olaj, vagy benzinárat elfogadnak, de 56 forintosat nem fogadnak el. Tehát 10 forintért gátolják az ország ellátását, a szülőknek a kórházba jutását, ezt természetesen be kell jelenteni. Ez van, ez az egész nagy fölajtás, ez 10 forint körül van. De ez nem. Tehát ez csupán annak az érzékeltetésére, hogy itt nem

elvi kérdésről van szó itt az illetők részéről. Egyébként, ha már megkérdezted, a belügyminiszter úr azt mondta, hogy nincs mód visszalépésre, mi tudjuk, hogy nincs mód lényegében, hát most legutóbb itt vitatkoztunk, hogy az A/ verzió, a B/ verzió az 4 forinttal kevesebb. Végző sorban körülbelül ugyanaz a társadalmi hatása. Tulajdonképpen nincs hova visszamenni, mert a B/ verziót bevezetni csak azért, hogy visszavonuljunk annak túl sok teteje nincs. Tehát ezt nem tartom lényegesnek, nem javasolom az érintezkedés visszavonását. Hogy milyen kompenzációt lehet megígérni, az egészen más dolog, bár legkevésbé a taxisoknak, mert azok tovább tudják hárítani. Minden más foglalkozási szakma tudja rosszabbul áthárítani a költségeit, mint a taxisok, és ezt el kell mondani.

dr. Rabár Ferenc: Akkor megkérdezem tehát, hogy van-e ebben a vonatkozásban ellenvélemény, az árkérdésben? Rádióban elhangzott, a szalagot itt vették fel képmagnóra, uton van a televízióhoz, illetve gondolom, hogy... Bocsánat. Ez a nyilatkozat nem vonható vissza, ez elhangzott természetesen.

dr. Kádár Béla: Csak annyit jegyeznek meg, elnézést, hogy kicsit túlmegyek, előtte is utána is. Ez nem egyszerűen egy áremelés és egy jövedelemszerzési akció, hanem ez egy előre megtervelt, azt is mondhatnám hadművelet, vagy kvázi hadművelet a választások során kormányra jutott erők megbuktatására. Ez előkészített akció, tehát nem árpolitikai kezelést igényel.

dr. Jeszenszky Géza: Én tovább mentem és merem állítani, nem kormány ellen, ez a demokrácia elleni.

dr. Kádár Béla: Az is, teljesen egyetértek veled, sőt be lehet ezt regionális kontextusba is állítani a jelentős országban a katonai hatalom előkészítésének vagy megalapozásának ez egy fontos peremfeltétele lehet. Ár ügyben nem lehet visszamenni és engedményeket még beszélni sem szabad róla, mert ez egy olyan tárgyalástaktikai hátrány, hogy ez semmilyen tárgyaló fél nem viheti sikerre. A további kérdés az, hogy a Kormány abban a pillanatban, ha itt enged bármilyen követelésnek, le is mondhat kollektíven.

dr. Jeszenszky Géza: Ez így van, de én le is mondok. Ha visszalépünk lemondok.

dr. Kádár Béla: Tárgyalni sem szabad, mert ezek rendbontó összeesküvő erők, amelyek a térség és az ország stabilitását veszélyeztetik. A harmadik pedig a miniszter úrnak én nagyon javasolnám, hogy egy különféle szükségállapoti fokozatoknak megfelelően a karhatalmi megoldás lehetőségeit mérlegelje. Ezt valóban akkor kell a szövegek szerint megcsinálni, amikor ez még úgy csírájában alakul ki, a hajnali órákban, nem nagy láthatóság mellett. Nem tudom, hogy ennek az ütemezésében koptatást használjunk, vagy pedig ma estére kell ezt megszervezni, ha pedig nem megy, akkor fel kell készülni egy MDF magasabb fokozatú szükségállapotnak a meghirdetésére, de most azonnal, és az ennek megfelelő lépéseket előkészíteni. Itt Magyarország sorsa forog kockán, ha a Kormány tétlenül

szemléli az eseményeket.

dr. Jeszenszky Géza: Ezért vetettem fel engedelmetekkel azt a kérdést, hogy kormányügynek tekintjük-e, vagy pedig alkotmányos ügynek és az országgyűlésnek. Ez szerintem az, amit előbb felsőfokon el kell döntenünk. Kormányügy. Én is így gondolom, nem is veszik föl.

dr. Horváth Balázs: Göncz köztársasági elnök úr most felkeresett telefonon, azért mentem ki. A következőt mondja, hogy rendkívüli válságosnak tartja a helyzetet, ezért függesszük föl az energia áremelését hétfőig, a hétfői tárgyalásokig és hajlandó holnap délutánra a parlamentet rendkívüli ülésre összehívni. Nekem az lenne a következő, - csak vissza tudok kanyarodni, ahogy kezdtem, hogy utána politizáltunk. Most abban a kérdésben kell döntenii, amit itt Kádár Béla miniszter úr is feszegetett, hogy a Kormány milyen tárgyalási pozíciót foglal el, hajlandó az üzemanyag árához hozzányúlui, avagy sem? Én úgy tenném fel a kérdést: az a döntés már, azt követően számos más döntés, bármilyen variációt tartalmaz és ez a krintesszenciája az ügynek, hogy hozzányúlunk az üzemanyag árához, vagy nem, marad a felemelt ár, vagy nem marad. Hogyha jónak látjátok, akkor ebben a kérdésben szeretnék először döntést kérni a Kormány jelenlévő tagjaitól.

dr. Rabár Ferenc: Előttünk vagy egy papír. Az első pontot mindenképpen vissza kell utasítani, a visszavonulásról szó sem lehet. A kivárás az egy elképzelhető megoldás és itt most két

részre szeretném választani a választ. Egy gazdaságira és egy politikaira. Gazdasági szempontból, miután az egyik variáció csak 4 forinttal volt kevesebb, most 10 forinttal kevesebbet kérnek. Hogyha azt mondanánk, hogy kétrészbontjuk az áremelést, és a második részt be fogjuk vezetni még az idén, akkor elfogadható lenne az, hogy a felét elengedjük azzal, hogy valamikor november végén, vagy decemberben bevezetjük a második lépést, pusztán gazdaságilag.

Politikailag azonban ennek ugyanaz a hatása lenne, mint a visszavonulásnak. Ezt kellene mérlegelni. Azt volt a kérdés, hogy gazdasági választ adjunk. Gazdaságilag elképzelhető a kétrészbontás azzal az egészen biztos ígérettel, hogy a második lépést is megtesszük egy hónap, vagy másfél hónapon belül. Politikailag majdnem ugyanaz a lélektani hatása lenne, mint az elsőnek. A kettő között egy dolog gondolandó meg. Ha feloszlik ez a társaság és ez az izgalmi állapot megszűnik, akkor lehet értelmes és normális tárgyalásokat folytatni, de csak kényszer nélkül, zsarolás nélkül, a Kormányának teljesen szabad kezét adva. Ilyen döntés esetleg ezt tenné lehetővé. Szétosztalná ezt a tömeget. Ezeket a koncentrált erőket most megszüntetné és lehetővé tenne egy normális tárgyalást később. Nem a benzinár ügyben, hanem esetleg más olyan követelések ügyében, amiben lehetséges, hogy találunk elfogadhatót.

dr. Bod Péter Ákos : Tavasszal ...

dr. Jeszenszky Géza: Bocsánat, hogy beleszólók. Úgy látom,

hogy itt nincs olyan dolog, amit magunk között eldönthetünk. Itt a köztársasági elnök úr pillanatnyi álláspontját ismerjük. Azt szeretném javasolni, hogy kérjük fel a köztársasági elnök urat, hogy vegyen részt ebben is, amit Te mondanál, mert őt is ezekről tájékoztatni kell. Ez gyakorlat is volt már, és amikor szükséges akkor indokolt.

dr. Forrai István : Egy pillanat csak ilyeneket kellene, most szólnak, hogy vonalban van az Amerika Hangja magyar adása. Hajlandók most élőben leadni. Minden ilyent szerintem meg kell ragadni. Vagy ugyanezt elmondani.

dr. Jeszenszky Géza: Bocsánat, azt javasolom, hogy a sajtóval most ne foglalkozzunk.

dr. Horváth Balázs: Várják, mert azt mondják, hogy nem vagyunk eléggé kint. Valakinek most párhuzamosan nyilatkozni kellene valakinek. Nem lehet hagyni, hogy most órákig vitatkozunk és közben az ellenkezője megy mindenek keresztül.

: Akkor azt javasolnám, hogy Bod Péter Ákos a gazdasági oldalról beszéljen. Azt, amit elmondtál reggel.

dr. Horváth Balázs : Az lenne a kérdésem, hogy valakinek fel kellene hívni a köztársasági elnök urat, hogy kérjük meg, nem kíván-e átfáradni.

dr. Jeszenszky Géza: Határozottan kérjük, hogy fáradjon át.

Ferenc Csaba : Elnézést kérek miniszter és államtitkár urak, hogy szólók. A helyzet az, hogy olyan alternatíva felé mozdul az egész, amely a kérdés Parlament elé vitele, ez nyomatékosan kezd kirajzolódni. Hadd jelezzem azt, hogy a délelőtti folyamán a képviselői reflexiókból, nem túl sokból, de amennyivel találkoztunk, abból az a kép rajzolódott ki nekünk, hogy ez ügyben a koalíciós frakcióknak a Kormány melletti szavazása minimum kétséges. Különösen így, hogy sürgőshelyzetben, természetesen gyorsan kell összehívni a Parlamentet. Ennek megfelelően nincs idő arra, hogy a frakciók a kérdést megvitassák és az ott is felgyült indulatokat levezessék. Kérem ezt nyomatékosan mérlegelni. A Parlamentben a Kormány megbukhat.

Kónya Imre: Ezzel kapcsolatban én is, elnézést kérek, hogy szólók a Kormány ülésén a külügyminiszter úr kért, hogy jöj-jek ide, mert felmerülhet ez a parlamenti probléma is. Először is azt kell világosan látni, hogy nyilvánvaló, hogy a Parlamentnek ebben a konkrét kérdésben nincs kompetenciája. A belügyminiszter úrral ott voltam a köztársasági elnök úrnál, amikor ez a kérdés felmerült és neki is kifejtettem, hogy úgy gondolom, hogy egy 6-párti találkozót kellene vil-lámgyorsan létrehozni és ebben kértem az ő segítségét. Ő kérdezte, hogy mi a cél a 6-párti tanácskozással. Én mondtam, hogy egyedül az a cél, hogy a hat párt együttesen szólítsa fel a tüntetőket, helyesebben a demonstráció szervező-

it a demonstráció abbahagyására azzal, hogy a Kormány döntése szükségszerű volt, de - állapotjunk meg - valamiféle hosszú távú megnyugtatóban esetleg eddig lehet elmenni, de ezen túlmenően nem. A köztársasági elnök úr a leghatározottabban azt mondta, hogy erre ő semmilyen lehetőséget nem lát, csak a parlament keretén belül lehetséges bármiféle hatpárti megoldás. Nyilvánvaló volt, hogy az ellenzéki pártok egyértelmű, hogy nem hagyják ki ezt a lehetőséget, hogy ne menjek tovább ennek a kérdésnek a boncolásában.

Magam sem gondoltam komolyan, hogy lehetséges egy ilyen megoldás, de a köztársasági elnök úr válasza értelmében egyértelművé vált a helyzet.

Tehát úgy gondolom, hogy a Parlamentet egy szituációban lehetne felhasználni, abban a szituációban, hogy egy dolgot csinálhat a Parlament. Kifejthetik a pártok a véleményüket az álláspontjukat általános energiapolitikai kérdésekről, gazdasági kérdésekről és véleményt nyilváníthatnak. Megvitathatják ezt a kérdést, de ezen túlmenően semmit nem tehetnek.

Szabad György javasolta először ezt a parlamenti megoldást. Nyilvánvaló az ő elgondolása is az volt, hogy szombat-vasárnap, tehát egy megnyugtató gesztust tehetünk ezzel, vagy tehet a Kormány, vagy a köztársasági elnök, vagy akárki, hogy a Parlament ezt a kérdést meg fogja vitatni. Ezzel szemben felhívja a tüntetőket, hogy haladéktalanul fejezzék be a tüntetést, mert a Parlament megvitatja ezt a kérdést, és akkor két napot nyertünk.

Azt, hogy szombat reggelre összehívják a Parlamentet, azt

két okból nem tartom kívánatosnak. Egyrésze a helyzetnek szinte szükségállapot szerű súlyosságára utal anélkül, hogy a szükségállapotnak az előnyeit élveznénk, tehát csak a hátrányait élvezzük.

A második, pedig valóban ez a helyzet, nem hiszem hogy biztosítani lehet a felkészületlen és előkészületlen képviselőházban a koalíciós frakciók normális működését. Egy váratlan helyzetben, egy kiprovokált helyzetben valóban nem biztos, hogy a lojalitásokat biztosítani lehet. Nem hiszem, hogy ezt meg lehet kockáztatni.

Ellenben a mi frakciónk 10 órára össze van hívva egyébként is, két napos frakció ülést terveztünk. Amennyiben a Parlament, mint a megoldás, vagy a megoldás egy része szóba jön, akkor mindenképpen azt javasolom, hogy legkorábban vasárnapra lehet ezt a parlamenti ülést összehívni, vagy pedig hétfőn 3 órára lenne a parlamenti ülés tervezve, akkor rendkívüli ülést hétfőn reggelre kellene összehívni.

dr. Horváth Balázs : Sajnos el kell mennem és a Szabó Tamásnak nem tudok választ adni.

Felteszem szavazásra a kérdést. Nem tud tárgyalni miniszter úr. Akkor tessék neki megmondani, mert ott vannak előtte és azt mondják, hogy most kérnek választ. Ötödször hívom Szabó Tamást.

: A Kormány nem tárgyal.

dr. Horváth Balázs : A következő a kérdés: hogy a Szabó Ta-

más az ár visszavonásával kapcsolatban tehetne olyan ígéretet, hogy ...

dr. Jeszenszky Géza: Szabadna azt javasolnom, hogy a Kormány tárgyalni mindig hajlandó, de blokádiviszonyok között nem hajlandó tárgyalni. Mit szóltok ehhez?

dr. Kádár Béla : Jó, zsarolás alatt semmi körülmények között nem tárgyalunk.

dr. Boross Péter: Nagyon bonyolult ez a dolog, én tudom, hogy siet a miniszter úr a válasszal, mert várják. Ez természetes. Nagyon jó gondolat az, hogy ilyen körülmények között a Kormány nem tárgyalóképes, mert ez zsarolás. Ez pl. egy válasz. Amellett, hogy tárgyalóképesnek tarja magát. Azt akartam elmondani, hogy miután 16 órakor elhangzik, vagy 16 óra körül elhangzik a televízióban hivatalosan, hogy nincs engedmény az ár, ezt tegyük félre. Mi marad?

dr. Rabár Ferenc : Azt mondd, hogy blokádnélkül kompenzációkról lehet beszélni.

dr. Boross Péter: Uraim nekem is vannak. Különböző rádióadások.

(Egyszerre beszélnek, írhatatlan, mikrofon nincs bekapcsolva.)

dr. Boross Péter : ... itt különböző taxis irányítóközpont és a taxik között rádióadások vannak, amelyek az éterben megfoghatók. Ott olyan kombinációk is elhangzottak, hogy be kell mondani, hogy 16 órakor lemondott a miniszterelnök. Ezt csak azért mondom, mert vannak ilyen hírkeverések, és ez már valóban nem benzinárra utaló. Ugyanakkor az az általános információ, hogy jelentősen csökkent a feszültség, a hangulat, ülepszik. Tehát telik az idő és érzékelhető, azok az emberek járnak ott, akik ezt többé-kevésbé tudják érzékelni, hogy csökken a feszültség és a tömeghangulat. Ha információ kell, akkor ezt is vegyük figyelembe. De szerintem alapvetően egy dolgot kellene mérlegelni, hogy valóban nem lehet tárgyalni blokádvizonyok között. De utána lehet tárgyalni bizonyos megoldásokban, mely az árat nem érinti. Lehet egy kedvezményes jegy a hivatásos, ebből élőknek. Meghatározott kilométer mennyiségig, egy benzinjegy-rendszer. Ne csak az adóvariációkban gondolkodjunk, hanem az aki bejelentett és akinek megfelelő adóalapja van, és ezt kétszer is aláhúznám, mert ez egy jó vicc a magánfuvarozókkal kapcsolatban, de az adóalappal arányosan bizonyos keretben olcsóbb benzinbeváltásra alkalmas jegyrendszer legyen.

Ezt alternatívának tartom, mert ez koncentrál a fuvarozóra, amiből a baj van és nem érinti az árat.

Problémának érzem azt, hogy nem használtunk ki egész nap számtalan lehetőséget. Valójában a Kormány e pillanatban olyan helyzetben van, hogy egyszer közölték vele, hogy a katonaság a szállítójárműveket nem bocsátja rendelkezésre, amely az autók elszállításához kell.

Másodszor itt a Barna főkapitány telefonbeszélgetéséből egyértelműen világos, hogy semmiféle olyan alternatívára nincs megoldás, miszerint a rendőrség itt hatékonyan fellépne.

Most akkor marad a harmadik...

dr. Kádár Béla : Pillanat, addig, amíg a Boross miniszter úr..., azt javasolom, hogy rezümáljuk az eddigi eredményeket.

A Kormány egységesen, tehát kivétel nélkül úgy foglalt állást, hogy a bejelentett érintkezéseket nem vonja vissza, és azokról nem tárgyal. Amikor megszűnik a zsarolás állapota, akkor hajlandó viszont tárgyalni olyan kompenzációkról, amelyek enyhítik egyes különösen súlyosan érintett rétegeket szociálisan, másrészt a gazdaság működésében keletkező zavarok elhárítására szolgál. Ezt be lehet mondani, de akkor, ha a helyzet stabilizálódik.

A második kérdés, mivel most ennek a feltételezésnek az az alapja, hogy itt fair partnerek állnak velünk szemben. Ezt kétségbe vonom, de bizonyítani nem tudom. Ha nem fair partnerekkel állunk szemben, nem gazdasági követelésekről van szó, hanem ez egy átgondolt, megtervezett, stratégiaileg előkészített politikai akció, akkor nyilvánvaló viszont, ha ezt kezelni akarjuk, arra megfelelően fel kell készülni. A felkészülés az megint függ két dologtól. El kellene döntenie, ehhez szükséges az altábornagy úr és Horváth Balázs belügyminiszter úrnak az értékelése, hogy vajon létezik-e Magyarországon olyan karhatalmi alakulat, amely a Kormány utasí-

tásait végrehajtja?

Erről most állást kell foglalni. Ha ilyen nincs, akkor viszont a koptatásra, az erózióra kell játszani, ez rengeteg kárt fog az országnak okozni, de más kezelés nincs. Ha nem fullad ki magától ez a mozgalom és nem tudjuk kezelni karhatalmilag, de erre még szeretném a szakértői választ. Azt hiszem mindenki szeretné. Akkor természetesen a Kormánynak le kell mondani, mert itt ez nem a Parlamentben dől el, hanem az ország működőképességéről felel a Kormány. Ha ezt nem tudja garantálni, sem gazdaságilag, sem politikailag, sem karhatalmilag, akkor ebből le kell vonni a következtetést és a felelősséget azokra hárítani, ilyen történelmi helyzetben tulajdonképpen hosszú időre megpecsételték.

A Kormány ne vonja vissza a szavát. Ne sodorja önmaga vergődési pályára a társadalmat, akkor le kell mondani. Ez a lehetőség.

dr. Boross Péter : Viszont éppen ezért a Parlament összehívása teljesen rossz lépés, mert pont határozatlanságnak, vagy odamenekülésnek az adomája. Úgy vélem, hogy ezt le kell venni a napirendről. Másodszor nagyon fontosnak tartom az esetleges kompenzációt úgy megfogalmazni, hogy az ebből élők számára. Tehát nem egy általános szociális szöveggel, amit minden áremeléshez hozzárakunk, hanem az ebből élők számára, egy kompenzációt, mert itt a taxisofőrökről van szó. Ők mozgatnak, ők vannak a központban, senki más.

dr. Balsai István : Engedelmet. Hadd tegyek egy egészen

szerény megjegyzést közbe. Tisztában van-e a Kormány azzal - a munkaügyi miniszter úr talán beszámolhatna arról -, hogy kivel tárgyalnak egyáltalán, mert a MSZOSZ, ha képvisel is ma még bármilyen szervezett dolgozói érdekeket, biztos, hogy ezt a félig, vagy háromnegyedig független szakmát nem képviseli. Akkor miért van ott a tárgyaló asztalnál? Miért értékeljük fel és vonunk bele olyan érdekeket, amelyeket nem is látunk át tisztán?

dr. Győriványi Sándor : Az Érdekegyeztető Tanácsnak állandó tagjai vannak, mind a munkavállalók, mind a munkaadók részéről. A munkaadók részéről ott volt a maszekoknál a KISOSZ, az OKISZ, azon kívül a Gazdasági Kamara, a nagyvállalatokat illetően pl. a Volán. Az egyik oldalon tulajdonképpen ott van a Palotás féle VOSZ Vállalkozók Szövetsége is. Tehát minden oldalról volt képviselő, akik a taxisokat képviselte. A másik oldalon köztük pl. Gazdasági Kamarát, ma már Közlekedési Kamarát, amely ma alakult meg állítólag, a Volán jelenlegi vezérigazgatója képviselte. Ezek voltak a munkaadók. A munkavállalói oldalon ott volt többek között a Maszkovszki is, annak az alelnöke, de ott voltak a munkástanácsok is, a Bajkai és a Barna.

dr. Jeszenszky Géza: Ne menjünk a részletekbe, arra kérlek.

dr. Győriványi Sándor : Összesen nyolcféle szervezet képviselte a munkavállalókat. Ezen kívül négy Kormány képviselő volt, egyrészt az ipari és kereskedelmi miniszter, a pénz-

ügyminiszter, illetőleg a közlekedési, hírközlési és víz-
ügyi miniszter képviselője. Mindegyik nagyon derék módon
helyt állt és magyarázatokat adott. Ezek között folyt ez a
vita. Tulajdonképpen háromnegyed 11-től, amig eljöttem há-
romnegyed háromig, akkor jött a Szabó Tamás és vette át tő-
lem, tekintettel arra, hogy ő a kormánybiztosa ennek az Ér-
dekegyeztető Tanácsnak. Tehát hitelesek voltak ezek a tagok.
Megválasztott emberek. Nem vagyok biztos, hogy nagyon ponto-
san ismerték a különböző taxis érdekeket.

Keresztes K. Sándor : Azt szeretném kérni az egész tisztelt
Kormánytól, hogy ne essünk pánikba, mert azért egy, másfél
óra biztos van arra, hogy kibeszéljük a dolgokat, anélkül,
hogy robbanás történne bárhol is. Másodszor nagyon hálás
vagyok Kádár Bélának, hogy összefoglalta a lehetséges megol-
dási alakváltozatokat, és azt javaslom, hogy ebből kiindulva
próbáljuk a teendőket végiggondolni.

Számunkra az optimális megoldás az lenne, hogyha egy kifára-
dás, egy magától elhalás következne be. Erre kell töreked-
nünk, nem zárva ki emellett, legalábbis gondolatilag is és
intézkedésileg is felkészüljünk egy másik megoldásra, ami
egy eszkaláció esetleges kezelését jelentené.

Azt, hogy a dolgot békésen meg lehessen oldani, először is
az eszkalációját kell megállítani ennek az egész kibontakozó
mozgolódásnak. Utána lehetne egy visszaszorítását második
lépésként valahogy elősegíteni.

Az a kérdés, hogy milyen eszközökkel és módszerekkel tudjuk
ezt az eszkalációt megállítani és utána milyen módon tudjuk

a kifárasztást, a magától elhalást elősegíteni? Ez az alapvariáció.

E mellett beszélhetünk arról, hogyha nem sikerül az eszkalációt megállítani, akkor milyen kényszerintézkedéseket, milyen módon, milyen fokozatban lehetne végig vinni. Javaslom, hogy így menjünk végig és minden variációt és lehetőséget, célt és eszközt is gondoljunk végig, és csak utána döntsünk.

dr. Horváth Balázs : Az lenne a javaslatom, hogy a kispártvezetők is nyilatkozzanak ebben az ügyben. Nem tudom, hogy hol van a Kiss Gyula?

dr. Győriványi Sándor: Ebben a vonatkozásban teljes egészében egyetértek Kádár Bélának a javaslatával. Úgy gondolom, hogy nem szabad engednünk ebben a vonatkozásban. Viszont gondolkodni kell arról, hogy kompenzációt biztosítsunk ennek az ügynek a lerendezéséhez, és tényleg a legfeszítőbb szociális gondokat, amelyek felmerültek, azokat megoldjuk.

dr. Jeszenszky Géza: Hivatalosan is köszöntjük elnök urat körünkben. Szeretném megkérni, hogy vegye át az ülés vezetését.

Göncz Árpád: Az ülés vezetését nem, de azt elmondom, hogy újabbakat hallottam és azt, hogy nekem mi az érzésem a jelen pillanatban.

Részint telefonon kaptam értesüléseket, Pécsről, Győrről, Nyíregyházáról, hogy mennek ki az emberek az utcára. A gyá-

rak kapujában kiragasztják már az általános sztrájkra való felszólítást. A BKV nem teljesen biztos, de valószínűleg holnapra sztrájkba lép. Fenyegetések vannak, hogy felgyújtják a METRO bejáratait. Apróságok, ilyenek egyre másra jönnek. A dolog úgylátszik, amint tudjátok a rendőrparancsnok kereken megtagadta azt, hogy erőszakot alkalmazzon, amely teljesen reménytelen volna. A honvédség ilyen szempontból szintén.

Megítélésem szerint itt a megoldás csak politikai megoldás lenne. Politikai megoldás alapja, hogy időt nyerjünk. Ahhoz, hogy időt nyerjünk egyszer volt az a javaslat, hogy a Parlament soron kívül tárgyalja ezt. Én vállaltam azt, hogy a Parlamentnek egy javaslatot, átiratot intézek a Parlamenthez, hogy ezt hétfőn soron kívül tárgyalja meg.

Alapfeltétel és ebben a rendőrkapitány is egyetért velem, hogy nem visszavonni, de felfüggeszteni a tárgyalások végéig ezt az intézkedést. Tudom, hogy ez egy nagyon nehéz kérdés, tudom, hogy ez feltéhetőleg nem gyalogáldozattal, hanem többel is jár. A rendőrkapitány véleménye szerint ezt követőleg két-három órán belül ki lehet üríteni az utcát. Ha ki lehet üríteni az utcát, akkor lehet számítani arra, hogy megindulnak az élelmiszerszállítások, ami már nem annak a kérdése, hogy a honvédség szállítói mást szállít, hanem ahol átkutatják a kocsikat, hogy nincs-e benne fegyver. Ami megy azokat is. Úgyhogy, ha itt holnap nem lesz élelem és nem tudnak az emberek vásárolni, akkor az a bizonyos 200-300 ezer ember, megítélésem szerint még Budapesten is, de országszerte, összesen mindenképpen számíthatunk, amelyik mint tudjuk, nem

kormány, de legalábbis egy rendszerbukást szokott jelenteni, eddigi gyakorlat szerint.

Nekem az a benyomásom, természetesen nem én döntöm el, nem én vagyok ezért a felelős, de az a javaslatom, hogy közzé kellene tenni, hogy a Kormány átmenetileg mindaddig, a tárgyalások végéig felfüggeszti ezt az intézkedést, Parlament elé utalja a kérdés tárgyalását és egyidejűleg folytatja az egyeztető tárgyalásokat. Ezzel azt hiszem, hogy ki lehet a dolognak a fogát húzni, ugyanakkor fel kellene kérni a tárgyaló felet a taxisofőröket, hogy az ország közlekedésének megbénításával hagyjon fel, és azonnal nyissák meg az utat az élelmiszerszállítások felé. Ebben az esetben nem vereség, ebben az esetben vagy engedmény, vagy nem engedmény. Ha itt időt nyerünk és el lehet a tárgyalásokat két-három napig húzni, akkor gondolom a dolgokat meg lehet étetni. Egyébként a benyomásom az, hogy kb. félnapi késésben vagyunk. Amennyire én az értesüléseimben látom a felszólítást, ami elhangzott, foganatja voltaképpen nincsen, inkább felhörkenek tőle. Úgyhogy, ha ez talán tegnap este hangzik el, vagy ma reggel, akkor nagyobb lett volna a hatása. Amit elmondok, ez az én szubjektív helyzetértékelésem. Amit a rendőrkapitánnyal, Barna tábornokkal vidéki telefonjaimból és máshonnan szerzett értesüléseim alapján, és mondjam azt, hogy 1956-ban szerzett élményeim alapján, mondom, hogy ezt láthatom járható útnak.

A Kormányon múlik az, hogy ezt mérlegelje. Nem vagyok benne biztos, hogy a helyzetet holnap még kézben lehet tartani. Nem vagyok biztos, hogy erőszakot lehet alkalmazni.

dr. Bod Péter Ákos : Csak tájékoztatni szeretnék néhány közgazdasági tényről, amíg a Kormány megfontolja.

Nagyon rövid visszatekintés. A Németh-kormány alatt történt meg először, hogy kimaradtak olajszállítások és a 25 \$/barell-es áron importált az ország. Összel többször kellett importálni. Kb. 40 \$/barell fuvardíjjal együtt. Ezt azért mondom, mert a magyar árképzés alapja most 29-30 \$. Tehát nem arról van szó, hogy valami lehetetlen magas ár, hanem volt a múlt és a jelen közé beállva. Szeptemberben 34 \$ volt a hordónkénti átlagár a világpiacon, októberben 37, most történt egy esés ...

dr. Kádár Béla : Felment 44-re és most megint leesett 30-körülire.

dr. Bod Péter Ákos : Amely azonban fluktuál és ezt nem lehet előre számítani. A nyersolajból 6 napi készlet van a papírok szerint. Ez nálunk szokásos egyébként, ez azt jelenti, hogy ha leáll a cső, akkor bonyodalom van. Ami azonban igazán gond, hogy benzinből csak jó három napi készlet van. Ez azért lényeges, mert a döntéshozókat befolyásolja. Hiszen, ha visszaállítjuk a régi árat, akkor természetesen megrohanják a kútakat, márcsak azért is, mert az elmondott számok ismeretében mindenki tudja, hogy ez csak pillanatnyi. Ez, ami most készleten van, az a kocsis állomány, kocsinként 10 liter. Ha minden harmadik autós elmegy tankolni, abban a pillanatban országosan kimerült, és miután a megkülönböztetett

gépjárművek is, a szolgáltató hálózat is kútról tankol, abban a pillanatban a polgárok megbénítják az élelmiszerforgalmat és az összes kiszállítást. Még azt hozzáteszem, ha a szovjetek teljesítik azt, amit redukálva teljesíteni kellene, akkor is kell 600 ezer tonna olajat venni a hátralévő időben. Az a pénzügyi teher akkor is ránk nehezedik. Ez azért lényeges, mert vissza lehet ugyan vonulni ennél a fogyasztói rétegnél, amelyik a legjobb helyzetben áll a terheknek a továbbhárítását illetően

Göncz Árpád : Itt most nem a fogyasztói rétegről van szó, itt pillanatnyilag az ország nagy többségéről van szó, amely már messze túl ment a taxisok bánatán.

dr. Bod Péter Ákos : Jó, én még most a taxisokról beszélek. Valóban át lehet rakni a terhet az egész társadalomra, azonban azt látni kell, hogy a terhet előbb-utóbb el kell hordania.

Göncz Árpád: Nem vitás, egy pillanatig nem vitás. Az sem vitás, hogy a taxisok birták volna el jobban, nem érdemes azon gondokodni, hogy volt hiba, vagy nem, hiba. Előkészítve valószínűleg könnyebben lehetett volna ezt átterhelni. Két-három részletben talán könnyebben lehetett volna átterhelni. Ma, nem árulok el nektek titkot, mert előtte Antall Józseffel is megbeszéltem, és veled is megbeszéltem, felkértem a szovjet követet arra, hogy azon nyomban, az én nevemben, személyes kérésemet közvetítse azt, hogy a szovjet kormány

addig az olajszállításokat biztosítsa, amíg a tartalékainkat fel tudjuk tölteni. Visszajelentést erre nem kaptam. Gorbacsov sajnos Spanyolországban, holnap Franciaországban van Sevarnadzéval együtt. Nem tudom lemérni hatását. Még azt is mondtam, hogy egy ilyen lépés a szovjet-magyar kapcsolatokon nagyon sokat javítana, és vállaljuk azt, hogy ennek teljes nyilvánosságot adunk, hogy a váratlan és gyors olajáruszállításokkal a helyzetet a Szovjetunió mentette meg. Ennek a felelősségét magamra vállalom. Nem tudom, hogy ennek lesz-e hatása vagy sem. Az az érzésem, hogy a kisebb és nagyobb veszteséget kell mérlegelni. Mennyi idő alatt indul meg olajszállítás, hogyha ez leáll? Tehát mikor, mennyi idő alatt tudunk annyi olajat szerezni?

dr. Bod Péter Ákos : Nem állt le elvileg a szovjet olaj. Jön. A gond nem az, hogy nem jön, hanem kimerültek a készletek. Azt látni kell, hogy a 36 forintos benzin az sokkal olcsóbb volt mint a cseheké és az osztrákoké. Hónapok óta tartott a felvásárlás. Nem tudunk visszaállni Európa közepén fele benzinárra. Lehet azon vitatkozni, hogy eltűri-e a lakosság a 62 forintos benzint, de ha a máshol ugyanannyiba kerül, átjönnek és felvásárolják. A csehek most duplázták meg, jó két héttel ezelőtt az árat. Ott az a nép lenyelte. Lehet, hogy mi vagyunk ügyetlenek.

Göncz Árpád: Nézd én nem vonom kétségbe, hogy Neked tökéletesen igazad van, azt sem, hogy emelni kell, csak itt pillanatnyilag nem a benzinár kérdése a kérdés.

.....: (folyt.) Én is úgy gondolom, hogy a helyzet messze túl ment ezen. Én azt látom nagyon furcsának, hogy reggel az ország hangulata taxi-ellenes volt. Azt értékelték ki az emberek, hogy van egy kisebbség, egy korrupt kisebbség, aki lehetetlenné teszi az ő életük folytatását. Azóta a hírközlés azt kell mondanom, hogy nagyon sikerrel dolgozott azon, hogy ezt a hangulatot megfordítsa. Itt ma nem a Kormány jövőjéről van szó. A Kormány számára ez a néhány hónap eléggé meggyőzőtt mindenkit arról, ha eddig kétségünk lett volna, nagyon kényelmes lenne más munkát folytatni. Itt a magyar demokrácia jövőjéről van szó. Sőt a posztkommunista társadalom jövőjéről van szó. Most nekünk ebben a helyzetben kell nagyon nagy felelősséggel döntetünk. Hasonló dolgok, ha nem is pont így, de azért történtek. Lengyelországban ugye azzal kezdődtek a felfordulások, hogy a Kormány szükséges lépéseket meghozott, jött egy tömegláadás, ez ellen a Kormány visszalépett.

dr.Kádár Béla: Ott a húsár emelés egy politikai ciklus.

Göncz Árpád: Szeretném megmondani, hogy én nem a visszalépésre kérlek titeket, hanem a felfüggesztésre kérek, azért, hogy időt nyerjünk a tárgyalásokra. És nem a Kormány megbuktatását célzom.

dr.Jeszenszky Géza: Azt én nagyon jól tudom, hogy nem a Kormány megbuktatását, de itt valóban a magyar demokrácia jövő-

jéről van szó. És éppen azért vagyunk mi készek bármiféle megoldást mérlegelni, mert sokkal nagyobb tétéről van szó...

Göncz Árpád: Sokkal nagyobb tétéről van szó.

dr. Győriványi Sándor: Tisztelt Elnök Úr! Egész délelőtt óta az Érdekegyeztető Tanácsban vitatkoztunk erről a kérdésről. Az összes szakszervezeteket képviselő, nyolc ilyen kerakasztal csoporttal, és a munkavállalói, munkadói csoportokkal is. A megbeszélésünkön világossá vált, és ezek a csoportok is elfogadták, hogy abban az esetben, ha most mi visszalépünk, abban a pillanatban fölvásárolják, mint ahogy ezt tették egy pár évvel ezelőtt is az összes benzint, ami csak elképzelhető. Egy részét korrupciós módon félreteszik, meg elássák. Más részét még a fürdőkádba is beletöltik és fölrobbannak a fürdőkádak, mert ilyenek is előfordultak évekkal ezelőtt. Tehát abban az esetben, ha itt felfüggesztésről beszélünk, akkor a forgalmát is fel kell függeszteni. Ez azonban olyan gondokat jelentene, hogy mondjuk egy kifogyott mentőautónak az ellátása is gondot okozna és gondot jelentene. Na most ezt a felfüggesztést nem tudom úgy elképzelni, hogy az árat függesztjük fel, mert akkor ezt a három napos, vagy két és fél napos, pontosan az az értesülésem, készletünket háromnegy óra alatt fölvásárolják, és Magyarország teljesen kimerülten várhatja, hogy esetleg jön vagy nem jön a csöveken kőolaj és, hogy ezt feltudja-e dolgozni mondjuk...

Göncz Árpád: Ebben a pillanatban még úgy tudom, hogy jön. Csepeg, de jön. Parancsolj.

dr.Győriványi Sándor: Még egy mondatot ezzel kapcsolatban hadd mondanék. Meggyőződésem, hogy itt vannak olyan rétegek, pl. olyanok, akik valamilyen rokkant kocsival meg egyébbel járnak. Meg vannak idősek, meg nyugdíjasok, ahol valamilyen kompenzációt kell találni. Esetleg olyan taxisoknál is, akiknél valamilyen ok indokolja ezt, de én úgy gondolom, hogy a most már kialakított benzin áron nem szabad visszalépni.

Göncz Árpád: Én következetesen mondom, hogy nem a benzin ár visszaállítását kérem. Ennek az intézkedésnek az arra az időre szóló felfüggesztését, amíg a tárgyalásokat meg lehet indítani és tárgyalni lehet. Azt mondom, aki időt nyer, az életet nyer. Tehát...

dr.Jeszenszky Géza: Elnök Úr! Egy kérésem van. Én attól tartok, hogy miközben mi itt tárgyalunk, tanácskozunk, itt az ország hangulatát teljes mértékben felkavarják. Elnök úr véleménye szerint mit lehetne tenni azért, hogy a légkör csillapodjon, a televízió ezzel az állandó híradással, azaz, hogy mindenütt mi van, ezzel öngerjesztő folyamatot indított be.

Göncz Árpád: Te én nem tudom, lehet, hogy beindította ezt az öngerjesztő folyamatot, egyszerűen lehetetlen nem értesíteni

az embereket. Hírstoppot erre nem lehet, tekintve, hogy Ceglédtől kezdve mindenütt elállták, ezt mindenütt észlelik. Ez messze túlnőtt a híradáson, messze túl. Pillanatnyi helyzetünk van, amelyik helyzetnek én szerintem huszárvágással véget kell vetni. Föl kell lazítani, hogy utána újra lehessen kezdeni a tárgyalásokat. Ezt tovább feszíteni én megítélésem szerint nem lehet, mert abba a helyzetbe kerülünk nagyon hamar, hogy utána már nem tudjuk megállítani. Ez a véleményem. Tehát itt egy politikai döntésről van szó, itt nem gazdasági döntésről, amelyiket utána ki lehet egészíteni.

dr. Kádár Béla: Elnök Úr! A felfüggesztés azért nem megoldás, mert, ha felfüggesztjük a tárgyalások időtartamára, akkor kimerül a készlet a tárgyalásokon belül. Tehát ez nem jelenteni a kérdés technikai megoldását. Politikailag és nemzetközileg olyan hatása van, hát ugye elmondtuk, tárgyalásokban vagyunk a nemzetközi szervekkel. Az országgal szemben nemcsak az energia damokles-kard lebeg a fejünk fölött, hanem a hitel fegyver is. Abban a pillanatban, hogy ha ez a magyar kormány elveszti a nemzetközi hitelét, cselekvőképességét, napi finanszírozási gondjainkat nem tudjuk biztosítani. Tehát abban a pillanatban eltűnik egy ilyen engedmény felfüggesztés esetén, mindaz az előny, amit Magyarország viszonylag az elmúlt időszakban magának szerzett a többi középkelet-európai országgal szemben. Ez beláthatatlan következményekkel járna. Nagyon nyomatékosan hangsúlyozzák, hogy nemzetközi erőforrásokra az az ország számíthat, amelyik következetesen végig viszi az átalakítási programját.

Ez pedig ennek egy szerves része. A harmadik pedig, hogy nemcsak ez a Kormány, ez a Kormány lemondhat, ez a Kormány távozhat, de az ország válik kormányozhatatlanná, ha bármelyik maffia egy neki nem tetsző lépésre mozgósíthatja a társadalmat. Ezt a felelősséget azt hiszem nem vállalhatja senki.

Kodolányi Gyula: Szeretném, ne haragudjatok, hogy nem vagyok tagja a tanácsnak, de megszólalok. És szeretnék két dolgot, amit Göncz Árpád úr mondott, és Kádár Béla úr mondott, összerakni a fejemben, és egy ad abszurdum kérdést föltenni. Ha a helyzet valóban olyan súlyos, mint ahogy a köztársasági elnök úr mondja, valamint bizonyos jelek arra mutatnak, hogy ez egy rendkívül jól szervezett akció, akkor vajon nem tehetjük-e fel a kérdést, hogy ez valahol, valakik részéről, és akár tudatosan is ennek az új demokráciának a megbuktatására irányul. Vajon nem lehet-e szükségállapotot vezetni be, mert ahogy Kádár úr mondja, a Kormányt elsodorhatják az események, de esetleg még ennél többet is.

dr. Jeszenszky Géza: Parancsolj.

dr. Boross Péter: Tekintettel arra, hogy ilyen információk bőséggel érkeztek, én az elnök urat tisztelettel arra kérem, nem volna-e módja, az elnök urat tisztelettel arra kérem, hogy módjában állna-e, bizonyos politikai agitációk is folytak, pátérdekeltségűek itt a felzaklatott tömeg között, esetleg valamennyi párthoz egy intő szóval fordulni, hogy

ezt a helyzetet, most az ország érdekében, ilyen célokra ne használják ki. A továbbiakban mi megtárgyaltuk itt a visszalépés, tehát a felfüggesztés körülményeit, és alapvetően majdnem valamennyien konszenzusra jutottunk, hogy a zsarolásnak nem engedhet a Kormány. Azért nem engedhet a Kormány, mert ettől kezdve intézkedés és működésképtelenné válik. Azok az információk, amelyek beérkeznek a különböző hangulatokról, nem egy esetben azoknak az információin alapulnak, akiknek a helyzet nehéz, vagy kockázatos. De fenntartással fogadom ebből a szempontból a rendőri információkat, akiknek egy feszült helyzet elkerülése mindenképpen célja. Magam az előbb adtam számot, mielőtt elnök úr érkezett volna, a kormánytagoknak, olyan információról, hogy jelentősen csökken az a felhevültség, ami a korábbi órákban jellemző volt. Válatlanul az a véleményem, és magam részéről a Kormánynak azt javasoltam, hogy az árból egyszerűen engedni nem lehet, mert akkor a Kormány nem kormányképes többé. Ezzel szemben, kifejezetten azoknak, akik ebből élnek, és az érintettek, leginkább érintettek, egy kedvezményes jegyrendszeren keresztül történő átmeneti, vagy meghatározott ideig tartó segítséget a Kormány kilátásba helyezhet. Mert ez az árat nem érinti. A javaslatomat én az előbbieken úgy fogalmaztam meg, hogy adóalapjukkal arányosan, tehát bevételükkel arányosan részesülhetnek meghatározott százaléku benzinjegyben, és akkor valóban azoknak jut, akik a mindennapi kenyeret keresik meg ezzel, és akik most a magja a tüntetésnek, mert hisz minden más csak hozzácsapódik. Ezen túlmenően én szerintem a Kormánynak még azt is fel kell vállalni, hogy ha a

tüntetés valamilyen, vagy a sztrájk, vagy más egyéb, valamilyen formában eszkalálódik. Nagyon egészséges kormányzatokat ismerünk a világban, amelyek kizárólag következetességgel jutottak eredményre, viszont olyan kormányzatot egyet sem, amelyik tömeg nyomásra azonnal retirál. Én tisztelettel kérem ennek az álláspontnak a véglegelését.

dr.Horváth Balázs: Elnézést kérek. Azért vagyok kénytelen közbevágni, mert az Ablakban várnak bennünket a Bod miniszter úrral. Telefonáltak, hogy menjünk, de mindenféleképpen el kell menni, mert csak a taxisok vannak most benn. Én behallgattam, és most már a televízió nyilvánossága előtt és a tv segítségével bősztítik az embereket. Szóval mindenféleképpen el kell menni. Én azt szeretném, hogy ha abban a kérdésben....

.....: (A hozzászóló nem kapcsolta be a mikrofont.)

dr.Horváth Balázs: Nem tudnak idejönni. És már előrehozták az Ablakot és már folyamatban van. Mindegy. Teljesen az lenne a célszerűbb, hogy ha ők jönnének ide, de el kell mennünk mindenféleképpen.

.....: Na de mit fogtok mondani? Már ne hagudj.

dr.Horváth Balázs: Ez lenne...

Göncz Árpád: Miniszter úr, én nem akarom befolyásolni a további vitát, én a magam véleményét szerettem volna elmondani. Itt a döntés nem rajtam áll. Ti ismeritek jobban a tényeket. Nyilván jobban ismeritek. Ezt lelkiismeretem követelte, hogy elmondjam.

dr.Jeszenszky Géza: Elnök Úr! A parlamenti pártok bevonása a tanácskozásba. Erről mi a véleménye?

Göncz Árpád: Én nekem az a véleményem, hogy azt hétfőn el tudjuk kezdeni. Vagy akár holnap.

dr.Jeszenszky Géza: Ezt nem hétfőn, ezt....

Göncz Árpád: Nem tudom megmondani neked. Nem tárgyaltam a parlamenti pártokkal erről. Két parlamenti párt szolidaritást jelentett, az egyik az SZDSZ, a másik az MSZP.

.....: Kivel, velünk vagy a demonstrálókkal?

dr.Horváth Balázs: A sztrájkolókkal. Itt vannak a röplapok.

Göncz Árpád: Ez roppant valószínűbb. Ez különösképpen elősegítené, úgy hogy valószínűtlennek tartom, hogy ezt össze lehetne hozni most, hogy 6 párt, most megbeszéljük, és akkor összehozni a 6 párti megbeszélést. Akkor tudjuk, a parlament előtt. Akkor össze tudjuk hívni hétfőn. Én hétfőig azért

mondom, politikailag időt kéne nyerni. Nem vagyok, ti tudjátok, hogy ez engedménynek számít, vagy sem.

dr.Horváth Balázs: Két röplapot hoztak föl, illetve többet hoztak föl, de kettő amely a, az egyik az SZDSZ XI. kerületi szervezetétől, ez az aláírás. A hitelességéért én nem szavazhatok természetesen, mert ebben az országban mostanában furcsa dolgok fordulnak elő. Hát csak azt szeretném közölni, hogy az egyik SZDSZ XI. kerületi szervezetének a röplapja, az aláírás szerint, mondom nem tudom, hogy hiteles-e.

.....: Mit tartalmaz?

dr.Horváth Balázs: Amelyik kifejezetten sztrájkra és tömegdemonstrációra biztatja az embereket. A másik pedig, és azért bocsátottam előre. Azért mondtam, hogy közlelről sem biztos, hogy valós tartalmúak, ez a délelőtt 11.10-kor megfogott, amelyet most már tudjuk, hogy legkésőbb 9.00 órakor nyomtak itt Budapesten, amit említett. Nem tudjuk, hogy ki, de nagyon valószínű, hogy az a társaság nyomta, azok már éjszaka készültek. A másik pedig a Szabad Demokraták Szövetségének az hivatalosnak tűnő, amelyet az elnök úr is mondtott, amely szolidaritásáról biztosítja a jogaikat a sztrájkolóknak. Most a következőre. Ne haragudjatok, de iszonyú lényeges, hogy odaérjünk, mert mindenki nézi.

.....: De mit mondtok?

dr.Horváth Balázs: Ezt szeretném kérni. Arra fölhatalmazást ad a Kormány, hogy az álláspontot közöljük, amely ebben a nyilatkozatban van, hogy az áremelésben nem lépünk vissza, azonban a kompenzációban messzemenő engedményekre, illetve tárgyalásra...

.....: A tárgyalás után, a helyzet normalizálása után tárgyalunk.

.....: Kádár Béla miniszter úr nem kíséred el, jó lenne, hogy ha elmennél.

(Hangzavar.)

.....: Azt is mondjátok meg, hogy a 2,5 milliós idős embernek a gondját is vállalni kell a Kormánynak. És azért hoztunk szociálpolitikai intézkedéseket. Míg az autón furikázóknak az érdeke nem ugyanolyan szociális....

(Hangzavar.)

dr.Kajdi József: Egy fél pillanatot kérnék, miniszterelnök úr hívta a belügyminiszter urat.

(Hangzavar.)

dr.Andrásfalvy Bertalan: Elnök Úr kérem! Van egy kérdésem, egy kérésem. Nem lenne szükséges ebben a rendkívüli helyzetben, ha az ország legfőbb közjogi méltósága szólna megnyugtató szót.

Göncz Árpád: (Nem kapcsolta be a mikrofont.) Az a benyomásom, hogy annál rosszabb. Szóval akkor szólok, hogy ha ez valamiféle....

(Hangzavar.)

dr. Jeszenszky Géza: Mondjuk, ha meg kell hoznunk a, most eszmét cserélünk, és arra is készen állni, hogy fölváltjuk miniszter társainkat, mert én úgy ítélem meg, hogy pillanatnyilag rendkívül szerencsétlen az, hogy ha tv-képernyőt dominálja a pánikhangulat. Ez szítja az elégedetlenséget, itt tényleg a közhangulatot megfordították. Reggel, még délelőtt is kifejezetten a blokádnak ellen volt a hangulat, mert az embereket akadályozták a mozgásában. Ez a tv, nagyon jól tudjuk, hogy mit tud csinálni a televízió. Forradalmakat tud csinálni. Ez ugyanaz, mint az Athéni színben Miltiádes ellen a demagógok. Bármit el lehet fogadtatni. Tehát az, hogy ha a miniszterek ott vannak a tv előtt, és ők beszélnek, az mindenképpen egy nyugtató, időnyerő, és azt gondolom, hogy bizonyos váltást is be lehetne vetni. Itt más személyek, Szabó Tamás, egyebek beszámolhatnak a tárgyalások menetéről, de nekünk kellene dominálni a képernyőt. Erre valójában módunk van, mert minket akarnak hallgatni. Végülis az ellenünk tüntetők is. Tehát, én nem akarom ezt tovább vinni. Az a kérés, hogy valóban igyekezve rövidre fogva továbbra is a hí-

reket a lehetőséget, az alternatívákat vitassuk meg. Tessék Kónya Imre.

Kónya Imre: Egy mondatot vagy kettőt ezzel kapcsolatban. Kint az egyik munkatársunk, ha egyetértetek vele, akkor kidolgozza végig, milyen rádió műsorban, milyen tv-műsorban folyamatosan hol lehet megnyilvánulni, az államtitkárokat is mozgósítva, mindig más arc, de mondja a Kormány álláspontját, és azt hiszem, hogy azt kéne teljesen egyértelművé tenni, ami itt megfogalmazódott sok oldalról, hogy egy törvényellenes akcióról van szó, egy jogellenes akcióról van szó, ami nem a Kormány ellen irányul, hanem a rendszer ellen irányul. És, hogy ha ez mindenütt megjelenik, és azt, még egy momentumot, amit itt Kádár Béla hangoztatott, hogy a külföldi megítélésünk szempontjából mindent elronthatunk ezzel amit eddig kivívtunk. Ha ez mind megjelenik folyamatosan és ismételve, és állandóan, akkor az emberek ezt fogják már holnap reggel gondolni, és ez sokat segíthet. Tehát én azt gondolom, hogy ha egyetértetek azzal, végigtekinti és besosztja, és ha a közreműködésüket meglenne, akkor mindig más arc venne ebbe részt. Az államtitkárokat is bevonva, de ezt súlykolni az emberekbe.

dr. Jeszenszky Géza: Én nagyon egyetértek ezzel a javaslattal, mert valóban nem hagyhatjuk ki. Akkor talán....

dr. Rabár Ferenc: Azért szeretnék valamit ehhez hozzászólni. Én szerintem teljesen hibás az az álláspont, hogy mindenkit

aki ebben most részt vesz, vagy a maffia tagjának vagy csőcseléknek nevezünk és ezzel elintézzük az egészet.

.....: Nem nevezzük őket csőcseléknek semmiképpen.

dr. Rabár Ferenc: Netalán annyi ember keveredett bele most is ártatlanul, mint ahogy 1956-ban is azt mondták, hogy persze hát a csőcselék, meg a hulligánok, meg nem tudom mi csoda. Nagyon hasonló lenne sommásan elintézni, és nagyon sértő lenne azoknak a részére, akik viszont nem maffiata-
gok, meg nem csőcselékek, meg jóhiszeműen csinálják, hogy ha egy kalap alá vonnánk az egész társaságot. Tehát ezt ilyen kiélezett, ki egy összeesküvésről, erről arról van szó, rendkívül veszedelmes. Ugyan így biztos, és el tudom képzelni, egyesek ezt használják, visszaélnek vele, irányítják. De azt mondani az egészre, hogy ez egy szervezett, irányított, politikailag megcélzott dolog, és ezzel kizárni azokat, akik viszont nem szervezettek, nem politikailag irányítottan, hanem jóhiszeműen vesznek részt benne, az egy nagyon nagy hiba volna. Szóval én úgy érzem, hogy itt ebben is egy mérsékelt álláspontot kell tanusítani, nem annyira ezt a részét kell kiélezni, hogy ki milyen hatásra, és ki milyen biztatásra csinálta, hanem az ügyel magával kell foglalkozni.

A másik dolog, amit már régen mondani akarok, hogy itt azt mondjuk, hogy milyen felelősséget vállalunk magunkra, itt a demokrácia megbukik, nem rólunk a Kormányról van szó, hanem

a demokráciáról. Hogy ha egy embert agyonvernek és ez rendszerint egy ilyen szituációban, éppen az, aki a legkevésbé bűnös, rendszerint valamilyen ártatlan belekeveredik valahol, akkor az ugyancsak a Kormányt terheli, az ugyanúgy a Kormánynak a bukását fogja hozni, és kérdés, hogy ez jobb lenne-e. Szóval valahogy ezt a feszült hangulatot oldani kellene. És a feszült hangulat oldásának nem az a módja, hogy szélsőségesen kiélezzük tovább a helyzetet, hanem az, amit a köztársasági elnök úr javasolt, hogy próbáljuk meg átmenetileg valahogy oldani a feszültséget, próbáljuk meg szétosztani a társaságot, és utána higgadt, normális, objektív körülmények között tárgyaljunk. Ez nem gerinctelenség. Nem annyit jelent, hogy föladjuk az elveinket. Változtatlanul hangsúlyozni kell végig, hogy zsarolásnak nem engedünk, de hogyha azokat a hangokat nem hallatjuk, amelyek egyrészt nem bélyegeznek meg mindenkit, másrészt nem adnak egy fogódzót azoknak, akik a másik oldalon mérsékeltek, akkor belekeveredünk itt egy olyan szélsőséges helyzetbe, amiből nem tudunk kijönni.

dr. Szabó Tamás: A helyzetet mindenki pontosan ismeri. Olyan városok is lezárták saját magukat, amelyek korábban nem voltak blokád alatt. Védelem képpen. Mert elárasztja őket, több jelzést kaptam az elmúlt órában. Itt nem számíthatunk az én megítélésem szerint arra, amit többen megfogalmaztak, hogy erodálódik ez az egész. Nem fog erodálódni. Ez csak feszül, keményedik az én megítélésem szerint. Utánpótlást kapnak, támogatást kapnak, lakossági támogatást kapnak, ellenünk

fordul minden, mert sehol nincs olyan bázis, bármit beszélünk a televízióban, ami meghallgatásra találna. Én úgy gondolom, hogy a Kormány akkor lenne okos, hogy ha ebben a kérdésben nagyon józanul mérlegelné a lehetőségeit. Mert szerintem nincs lehetősége a Kormánynak erővel legyőzni ezt. Ha erővel nincs lehetősége legyőzni, akkor magától nem fog feloldódni. Végző kétségbeesésében bele fog menni a Kormány olyanba, amit megtehetett volna már délelőtt is, délután is, de még most sincs késő. Szerintem meg kell egyezni most, és nem szabad várni. A megegyezés körvonalai mondjuk adottak. Másik kérdés, hogy a megegyezést betartják-e. De hogy ha megegyezünk a fő szervezőkkel, akik kulcshelyzetben vannak, hogy ha azok azt mondják, hogy menjetek haza, hogy ha azt mondják, hogy vége van, mert megegyeztünk, akkor már megint más a Kormány pozíciója, hogy mit lép azok ellen, akik ezt a megegyezést nem tartják be. Ezért én úgy gondolom, hogy a Kormány engedjen. Én úgy gondolom, hogy reális, elfogadható lenne az, amit az országot megbénítók, nem tudom, hogy persze milyen hatással lesznek a többiekre, reális kompromisszumnak látnak.

Ez pedig a következő: természetesen most marad a mostani ár. A Kormány megígéri, hogy tárgyal a benzin ár mértékéről. Beígéri, hogy a benzin és üzemanyag átlagos áremelése, mondjuk 50% lesz. Hétfőn, kedden megegyezünk a konkrét árakban, nem 70, vagy 61, vagy nem tudom mennyi. Megegyezünk a konkrét árakban, ami szerdától, csütörtöktől életbe lép. Megússzuk a

felvásárlást és azt a helyzetet, ami azt jelentené, hogy vissza kell lépnünk totálisan. Megússzuk azt, hogy végigvittük az áremelést, megegyezéssel vittük végig, bár későn. És kimászunk ebből a csapdából, amiből most nincs kiút, hogy ha nem egyezünk meg, ez az én megítélésem.

Még annyit hozzá szeretnék tenni, hogy reggel 11.00 órától idáig tárgyaltunk az ÉT Jószolgálati Bizottságban. Olyan, amilyen, bocsánat. Nem ők vannak az utcán és nem ők torlaszolják el a hidakat. De végig, eddig a percig tárgyaltunk az összes olyan taxi, meg nem tudom mi, szervezet vezetőjével, aki hatással van az embereire. És a legmilitánsabb is elfogad egy ilyen jellegű egy ilyen jellegű kompromisszumot. Csak ki tudja, hogy meddig. Holnap reggel szerintem már ez sem lesz elég. Köszönöm.

Bogár László: Annyit azonban azt hiszem ehhez a valóban nagyon fontos gondolatsorhoz mindenféleképpen hozzá kell tenni, és ez az elmúlt három hétben a Kormány különböző ülésein, ahol szó volt a három éves terv esélyeiről, lehetőségeiről, perspektíváiról azért sokszor felmerült, de azt hiszem nem elég világosan, pedig végre azt hiszem szembe kell nézni ezzel a helyzettel, hogy ez még csak egy aprócska kis izelítő abból a konfliktustengerből, aminek a következő évben elébe nézünk. Mert most, egyszerűen arról van szó, de hát mindnyájan tudjuk, hogy évtizedek alatt felhalmozódó,

gigantikus hiánytömeg készül lavinaként ráomlani erre a társadalomra. Két lehetőség van. Az egyik: hogy átmenetileg a külföld tartja fölöttünk a leszakadni készülő tetőt. Ez az elmúlt hetek tárgyalásai során és a Valutaalappal jelenleg zajló tárgyalások során világosan kiderült, hogy nincs ilyen segítség. Szembe kell nézni azzal a ténnyel, hogy a külföld innentől kezdve nem hajlandó megfinanszírozni ezt a gigantikus méretű hiányt. Ennek következtében akár tetszik, akár nem, a következő évben valahol száz, egyikünk sem tudja pontosan, ezt különböző dolgok befolyásolhajták, valahol 100 és 200 milliárd forint között van az a többletteleher, amit erre a társadalomra, egyszerűen fizikai értelemben, technikai értelemben nincs más lehetőség, rá kell terhelni. Ha mi vilámgyorsan nem tudunk kidolgozni egy olyan módszert, amivel mégiscsak lehetséges ezt a terhet erre a társadalomra úgy átvinni, hogy hetek alatt nem zuhan bele az ország egy szakadékba, akkor a legegyszerűbb valóban az, hogy "sorry" és akkor innentől kezdve ezt az egészet akkor csinálja valaki más. Hozzátenném, egyébként valószínű senki nem tudná csinálni. Mindenesetre azzal szembe kell nézni, hogy attól, hogy ebben az egy esetben, lehet, persze ezt most valahogy megússzuk, rendezni tudjuk, de ettől még semmi nem változott meg. Mert ez mondom, mégcsak egy aprócska izelítő abból, amit a következő hónapok során rendszeresen, kéthetenként végre kell hajtani.

A konfliktus sajnos túlmutat önmagán, mert attól, hogy ez az egy megoldódott, attól még a világon semmi nem oldódott meg, mert ez a roppant hiánytömeg változatlanul leszakadóban van. És ha most itt visszalépünk valamiben, lehet, hogy itt most kezeltük, de ezzel gyakorlatilag létrehoztuk az újabb hiánytömeget, amit majd mondjuk három hét múlva újabb hasonló konfliktusban kezelni tudni kell.

Szabó Tamás: Hadd folytassam még Bogár Lacinak a gondolatait. Azt bizonyította az elmúlt időszak néhány lépése, hogy bárhogyan értékeli a Kormány az érdekvédelem és érdekképviselet helyzetét Magyarországon, ezek nélkül nem lehet megcsinálni semmit. Nem lehetett megcsinálni a VTvel kapcsolatos dolgot, mert előtte nem tárgyaltuk meg velük. Borzasztó az elfogadottsága több olyan lépésnek, mondjuk a felügyelő bizottságokkal kapcsolatban már kezdeményezés történt. Ez a benzinár emelés is olyan, ahol ilyen háttérmegbeszélésekre szükség lett volna azokkal, akik vannak. Ha azt megmondják egy ilyen tárgyalás során, hogy utcára visszük az embereket, akkor legalább tudjuk, hogy utcára viszik az embereket. Az elkövetkező időszaknak ez az igazi tanulsága, hogy nem lehet semmit megtenni komoly tárgyalások nélkül, megegyezések nélkül ezekkel, mert azért szervezik ezeket, és ezek mögött van szervezett erő, hát ezt látni kell. És én úgy gondolom, hogy ez most egy olyan sajátos helyzet, amikor előbb kellett volna megegyezni, előbb kellett volna részletes információt adni, megmondani nekik, hogy ez háttérmegállapodás, de me-

gegyezni. Most viszont nincsen más, és én ezt nagyon komolyan ajánlom a Kormány figyelmébe, nincsen más megoldás, mint az, hogy megegyezünk.

Bojár László: Elnézést, akkor én meg hadd tegyem hozzá azt, és ez is felmerült az előző kormányüléseken, hogy a Kormánynak most még talán van esélye arra, hogy ezt a ránk szakadó tetőt valamilyen módon kontrollálja. Tehát, hogy még befolyással legyünk arra, hogy kire, milyen mértékben, hogyan szakadnak rá ezek a terhek. Most itt két elvi lehetőség van. Az egyik lehetőség az, hogy rendkívül kemény, agresszív nyomáscsoportok alakulnak ki a társadalomban, és a Kormány a terheket majd úgy kénytelen igazítani, ahogy ezek a nyomáscsoportok diktálják. Magyarán szólva, úgy, hogy természetesen a legerősebb, leghatékonyabb, legkonfliktusképesebb rétegekre természetesen semmi, a konfliktusképtelen rétegekre pedig minden, ez az egyik lehetőség. De az, hogy a Kormány követi azt a diktátumot, azt a diktaturát, amelyet az egyes nyomáscsoportok gyakorolnak, vagy éppen fordítva, a Kormány próbál valamilyen módon mégiscsak, tudom roppant bombasztikusnak hat mindez, de ha nem tesz léte és megmaradása érdekében végiggondolva ezt az egészet valahogy úgy alakítani a terheket, hogy az egész maradjon meg. Ez a két, azt hiszem, most már, ha eddig nem ismertük volna fel, fel kell ismernünk, hogy ez előtt a választás előtt állunk. Hogy vagy hagyjuk minket magunkat rángatni és befolyásolni ezek által, ha végülis informális hatalmat gyakorló.....

gyakorló nyomáscsoportok által, vagy éppen fordítva, a Kormány próbál valamit. Az tökéletesen igaz, hogy erre az utóbbira a Kormány kizárólag akkor képes, hogy ha a társadalommal ezt a egész helyzetet képes megértetni. És azt hiszem most már néhány hónap elteltével végre szembe kell néznünk azzal az iszonyatos mulasztásunkkal is az elmúlt néhány hónapból, hogy ezt nem tettük meg. Szembe kell nézni azzal a ténnyel, hogy ez a Kormány sem nem volt képes az elmúlt négy hónap során kimondani azokat a dolgokat, amiről itt valóban szó van, semmit ezekből, semmi alapvető összefüggést kimondani sem volt képes, megfogalmazni sem; még az ehhez szükséges politikai fogalomkészlet kialakításáig sem jutott el. Nem volt képes kialakítani azt a keretet, azt a szerkezetet, amelyben ezekből a végre kimondott dolgokból valóban egy döntésképes, döntéselőkészítő fázisba juthattak volna a különböző dolgok, és kell-e mondanom ezek után, hogy természetesen nem is döntött, semmi lényeges kérdésben egyetlen döntést meg nem hozott. Szembe kell nézni végre azzal a ténnyel, hogy ebből a három alapvető tényezőből egyiket se volt képes megvalósítani a Kormány ez alatt a négy hónap alatt.

.....: Bocsáss meg, én azért...

dr. Kádár Béla: Hallgassuk meg Annus altábornagyot is, mert nem teljesen közömbös az ő véleménye a helyzetmegítélésben.

Annus Antal: Tisztelt Kormány! Tekítve, hogy már korábban

elhangzott a fölszólítás itt miniszter úr részéről, de én szerettem volna, ha a belügyminiszter ur is részt vesz és úgy mondhatom el, amit itt kötelességem jelenteni, de hát én azt hiszem, hogy most ettől el kell tekintetni és mindenképpen szólni kell. Elsőként azt szeretném hangsúlyozni, hogy a Bogár államtitkár úrral messzemenően egyet tudok érteni, hiszen a most meghozott döntés kapcsán sem pontosan ismert - véleményem szerint - az, hogy mi váltotta ki ezt a döntést, és nem került pontosan bemutatásra az, hogy milyen összefüggések vannak, és nem került pontosan ismertetésre az sem, hogy tulajdonképpen itt nincs választási lehetőség. Azt hiszem tehát, hogy ha mindenképpen egyetértve azzal, hogy folyamatos tájékoztatásra van szükség, de azt hangsúlyozva, hogy ennek az alapja mindenképpen a Kormány részleteiben is átgondolt és meghozott - elnézést a kifejezésért - elhatárolása kell, hogy az alapját képezze. Nagyon nagy hiba lenne, ha rögtönzések alapján lehetne a Kormányt megítélni, mert tovább fokozná azt a probléma tömkeleget, ami itt ennek kapcsán kialakult. Más vonatkozásban pedig arra szeretném a tisztelt figyelmüket ráirányítani, hogy a helyzet, ami most kialakult, további fennmaradásának vagy esetleges romlásának a bemutatásáról is szó kell hogy legyen, mert a társadalom józanabb részét legalább, józanabb részét legalább, rá kellene döbenteni arra, hogy most ennek a kialakult helyzetnek mi a lényege, milyen veszélyekkel, milyen következményekkel járhat ez. És itt több miniszter ur szólott arról, hogy elsősorban a főveszély mi - ez teljes mértékben így van véleményem szerint -, de itt még egyéb más veszélyek is van-

nak, és ezeket is be kellene mutatni és el kellene mondani itt azoknak a miniszter uraknak, akik ezeket pontosan, részletesen, szakterületük jó ismerőjeként módjuk van részletesen bemutatni.

A következő amiről kötelességem szólni az az, hogy megvizsgáltuk, milyen alkotmányi és törvényi feltételek között és mire alkalmazható a magyar honvédség. És ennek az a lényege, hogy a jelenlegi helyzetben a Kormány által megállapított veszélyhelyzet - amelyet az Alkotmány nem részletez -, megállapítása az mindenképpen indokolt. Egyébként a megbízott miniszterelnök ur által itt ismertetett kormányhatározat lényegében, ha ezt így nem is mondja ki, de ennek a ténynek a megállapításán alapul. Ebben az esetben arra van lehetőség, hogy a hadsereg, tehát itt a magyar honvédség közszolgálati feladatokra és a köznyugalom fenntartásában való részvételre szólítható föl, rendészeti hatáskört azonban nem gyakorolhat, ez teljesen egyértelmű. Ez tehát azt jelenti, hogy munkát végezhet, valamilyen olyan munkát, amely a veszélyhelyzet elhárítása érdekében szükséges, beleértve bizonyos szolgáltatói, ellátással kapcsolatos feladatokat is.

Itt elhangzott, hogy a hadsereg eszközei kimentek az Árpád-hídhöz. Információink szerint nem került erre sor, egyszerűen azért nem, mert az alakulathoz odaérkezett kísérő rendőrautó parancsnoka képtelenségnek tartotta, hogy oda tudjanak érni ahova kellett volna odaérni, illetve mire odaértek volna, addigra a rendőrség már eldöntötte, hogy ő milyen

magatartást tanúsít. Én pontosan ezt a részét a dolognak nem ismerem. Ez a négy vontató - gépkocsi vontatóról van itt szó -, ez most is készenlétben áll a laktanyában, honvédség parancsnokának az intézkedésére. Hangsúlyozom tehát tisztelt Kormány, hogy csupán itt egy munkavégzésről, ellátó-szolgáltató feladatokról lehet szó Alkotmány és a honvédelmi törvény alapján.

Ami a honvédség jelenlegi helyzetét illeti: a honvédség parancsnoka intézkedett arra, hogy a katonai alakulatok semmiképpen ne keveredhessenek bele semmiféle nem kívánatos helyzetbe, és ne történjen olyan megítélés sem, illetve ne legyen ennek alapja, hogy egyáltalán itt törvénnyel ellentétes módon bármire is olyasmire használják a honvédséget, ami tiltott. Ugyanakkor továbbra is készen áll arra, hogy a Kormány által megállapított veszélyhelyzetnek megfelelően az előbb már vázolt feladatok végrehajtásában részt vegyen. Ennek megfelelően a vezetés bizonyos aktivizálásra került, részvétel biztosított itt a Kormány mellett működő válságstáb munkájában, parancsnokok mindenütt elérhető helyen vannak, tehát vezethető állapotban van maga a honvédség.

Amire a következőkben szeretném az önök tisztelt figyelmét irányítani az az, hogy a Kormány abból kiindulva, hogy már lényegében döntött, ha jól érzékeltem ezt, ez a döntés világos, hogy mihez tartja magát, habár az ugye még nem kizárt, hogy ez változhat. De semmiképpen nem szabadna, hogy abba a hibába essünk, vagy essen, hogy nem gondolkozik azon, hogy tekintve, hogy nincs semmiféle garancia arra, hogy bármiféle magatartásmód és döntés esetén változás következik be a

helyzetbe, pontosabban egy esetben igen, ha - ez teljesen világos -, ha egy olyan döntést hoz, amit nem hozott meg. Bár akkor sem teljesen garantálható, hogy nem eszkalálódik a helyzet tovább, mert ugyanis semmi garancia nincs, hogy kézbentartott ez a helyzet. Én nem vagyok meggyőződve arról sem, hogy amit Szabó Tamás elmondott s akikkel ő tárgyalt - ő meg tudja ezt jól ítélni, hiszen ő volt ott -, olyan ráhatással rendelkeznek, vagy pontosabban van egy vélelmezett ráhatásuk a helyzetre, de nem, semmiféle garanciát itt nem lehet látni. Magyarán mondva, tehát szeretném azt javasolni, hogy bárhogyan is alakul még a döntése a Kormánynak, azon mindenképpen részletesen el kellene gondolkozni, hogy ebben a veszélyhelyzetben - mert hogy ez az, az nyilvánvaló -, milyen törvényes intézkedéseket tehet, illetve kell, hogy megtegyen az állampolgárok akár életét is, biztonságát, ellátását mindenképpen, betegek életét és egyéb más veszélyeztetéseket is magába foglaló helyzetben, és gondolkozni kellene, hogy ha ez így tovább folytatódik, akkor hogyan lesz megoldva az ellátás, mi lesz itt Budapesten, a Duna két felén egyáltalán.

Azon is gondolkozni kell, hogy milyen törvényes eszközök vannak arra, hogy akár részenként, részenként is biztosítani lehessen az életfeltételeket, és végül pedig itt szóba jött a szükségállapot. Ez nyilvánvaló dolog - a neve is mondja -, hogy ez egy olyan helyzet, ami ha elkerülhetetlen, akkor kell bevezetni. De átgondolni az ezzel kapcsolatos feladatokat, feladatok tartalmát, feltételrendszerét áttekinteni, azt korábban kell. Tehát én azt szeretném javasolni, hogy

egy ilyen szisztematikus átgondoláson alapuló munka induljon be, és erre alapuló tájékoztatás, egy folyamatos tájékoztatás menjen, mert egyébként akkor nem lehet semmilyen befolyást gyakorolni az eseményekre. Én nem vagyok naív, hogy azt higgyem, hogy itt most egy kinyilatkoztatással, akár ellenőrizhető módon, garantáltan visszaáll az eredeti helyzet és az eredeti nyugalom, nyugalmi helyzet - hogy így mondjam - , egy biztosított helyzet, egy normális helyzet. Köszönöm a figyelmet.

dr. Jávor András: Tisztelt Kormány! Röviden tájékoztatni szeretném a Kormányt arról az egészségügyi helyzetről, ami ezt a politikai döntést is alapvetően befolyásolhatja. Információim több órával ezelőtt származnak, de feltételezem, hogy lényeges változás nem történt, hisz a stábom tudja, hogy hol vagyok és értesített volna róla. A Népjóléti Minisztériumban délben fölállítottunk egy stábot és információt kértünk az ország sürgősségi ellátása és az egészségügyi intézmények helyzetéről. Jelenthetem a Kormánynak, hogy az egészségügyi intézmények működnek, az akkut ellátásra, tehát a sürgősségi betegellátásra koncentrálunk rá, a mentőszolgálat minden gépkocsija mozgásban van, ki is tudnak menni az elzárt városokból, azonban a mozgásuk lassított. Tehát gyakorlatilag a sürgősségi betegszállítás adott esetben kérdésessé válhat egy lassított mozgásban. Ami gondot jelent az az, hogy a város két része között, főként ez a fővárosra vonatkozik, Csepel ma a sürgősségi trauma ellátást adja, s ez nem rendelkezik minden diagnosztikai műszerrel, például idegse-

bészeti ellátással is, ezért intézkedtünk, hogy a János Kórházban kialakuljon egy külön baleseti felvételi helyzet, és üritettünk a János Kórház körül a Kutvölgyibe és a Tüdőklinikán, hogy el tudjuk helyezni a betegeket további ellátásra.

Ami az utánpótlásban gondot jelenthet az három tényező: a vér-, az oxigén- és a textíliaellátás. A vérellátás az problematikus ebben a pillanatban, hisz az egyes intézményeinkben nincs önálló vérellátó központ, és úgy kell ellátni központi vérellátó helyekről, tehát közlekedést feltételez. Ez főként a kisebb városok kórházait jelenti, ahol a nagyobb városokból kell kiszállítani a vért. Itt a mentőszolgálattal felvettük a kapcsolatot, hogy tud-e ebben segíteni. Gondolom a probléma a megoldás irányába ment, mert nem kaptam ellentétes információt. Az oxigénellátás az holnapig garantált - úgy tűnik - az egészségügyi intézményekben, a stáb felvette a kapcsolatot a DISSOUS-Gáz Központ igazgatójával. A folyamatos ellátás azonban szállítási feltételekhez kötött, tehát itt mindenféleképpen meg kell oldani a gázszállítás kérdését. A textília már rosszabb, mert itt a sterilizálás kérdésében megint az van, hogy bizonyos helyekre van ez koncentrálni és adott esetben nem tudunk műteni. Ez már ma reggel is problémát jelentett például az Országos Traumatológiai Intézetben, itt azonban különleges jelzéssel ellátott gépkocsikkal ezt meg lehetett tenni. Mi közzéadtunk egy felhívást, amelyben kértük az ország lakosságát, a járművezetőket, tehát mindenkit, aki mozog az utcán, hogy az orvosok, az egészségügyi személyzet által készített önkéntes jelzése-

ket fogadják el, tehát a házilag készített vöröskeresztes emblémákat a szélvédőkön, illetve adott esetben egy fehér zászlót, fehér rongyot az antennarúdon, hogy ez egy egészségügyi kocsi és engedjék át. Ennek ellenére olyan híreink vannak, hogy főként a Margít-híd környékn elterjedt az a hír, hogy a mentőautók fegyvert illetve külföldieket pénzért szállítanak. A mentőszolgálat az ezzel ellentétes nyilatkozatot kiadta. A rádióban nem tudom, hogy beolvasták-e? Tehát körülbelül ez az egészségügyi helyzet ebben a pillanatban. Az intézményeink működnek, az orvosaink késve beérkeztek és az ellátás is körülbelül így áll. Köszönöm szépen.

dr. Forrai István: Ehhez én azt szeretném - közben az itteni vitával párhuzamosan -egyrészt kérdezni illetve javasolni, hogy - mert itt van egy ilyen konkrét dolog egészségügyi ellátás, a minisztérium a maga részéről megszervezte az ügyeletet, csinálják, de nyilvánvaló, hogy lehetnek olyan esetek, amikor kellene segítség; másrészt elhangzott, hogy ebben a veszélyhelyzetben a honvédség tud munkával segíteni, vagy pont ilyen dologgal, hogy szállítás - most a kérdésem az, hogy például itt ez koordinálva van-e, folyik-e? Most nem tudom, hogy a Kajdinál ott lennt, ott él-e ez a központi ügyelet, ahol ilyen dolgokat, hogy ezeknek, hogy miközben mi itt beszélgetünk róla, hogy ezek azért megtörténjenek.

dr. Jávor András: A minisztériumban fölállt egy válságstáb, amelynek része a minisztérium katonai osztályának a vezetője

is, amely a HM-mel folyamatos kapcsolatot tart, és kijelöltem azt a személyt, amely a belügyi apparátussal tartja folyamatosan a kapcsolatot. A válságstáb tagja az Országos Mentőszolgálat főigazgatója, az Országos Traumatológiai Intézetnek a főigazgatója, tehát minden olyan személy, aki ebben az esetben érvényes. Sőt, három órára a mentő hírközlési láncát, helyzetjelentést kértem a megyei kórházakból, ha valami nagyobb probléma lett volna, értesítettek volna. A válságstáb délután három órakor és most hattól újra összeült, most kezdi az ülését, és folyamatosan értékeli a helyzetet és hozza meg a szükséges intézkedéseket, és külön hírközpontot állítottunk föl, és külön egy operatív központot a minisztériumba. Intézkedtem a minisztérium élelmiszer- és takaróellátásáról, 25-30 embert benn tudok tartani, a gépkocsikat bezártam a garázsba, tehát gyakorlatilag az összsofőröm benn van, mozgékonyak vagyunk és rendelkezünk a mentő hírközlő láncával rádión is, tehát ha telefonproblémánk van, akkor is tudunk akcióba lépni.

dr. Annus Antal: Szabad, ehhez kapcsolódóan? Tisztelt Kormány! Kapcsolódva Jávornak Andrásához, arról tájékoztatom önöket, hogy itt a Kormány mellett megalakult válságstábben az együttműködés biztosított a Népjóléti Minisztériummal is. Ezenkívül a honvédség parancsnoka intézkedése van itt a kezemen, amelyet kiadott a kormányhatározat alapján minden alakulatnak. Ebben intézkedik az ilyen irányú előkészületekre is: szállítóeszközök készenlétbe helyezésére és egyebekre. A parlamenttel a vezetékes kapcsolatokon kívül rádió-

kapcsolatokat is létesítettek, úgy tudom, hogy már működik is és rendbe van. Biztosították a rendőrség szolgálati járművei részére hajtó- és kenőanyag vételezést a honvédségi objektumokban, megfelelő rendszerben. Ezen kívül folyik a fölmérése Budapesten azon helikopterek leszállására alkalmas helyeknek, ahova a szintén pontosan számba vett helikopterekkel, ha szükséges akkor a Népjóléti Minisztériummal is együttműködve megfelelő szállításokat lehet végrehajtani, beleértve akár a rendkívüli betegszállítást is, ha más módon nem oldható meg. Köszönöm a figyelmet.

dr. Kádár Béla: Kérdésem lenne közvetlenül, elnézést. A honvédség szerepe törvényesen alátámasztható-e a főbb közlekedési utvonalak nyitvatartásában? És ha a válasz igen, akkor van-e megfelelő katonai erő itt nagy Budapest térségében, amely egy jelenleginél rosszabb helyzetben ezt a feladatot meg tudja oldani, tekintve, hogy a rendőrség erre a jelek szerint nem alkalmas, nem képes.

Annus Antal: Ez a jelenlegi veszélyhelyzetben nem lenne törvényes, tekintve, hogy ez már rendészeti tevékenységnek is minősíthető. Ezért szóba jöhet a szükségállapot esetén, ott viszont egyértelműen és határozottan az a helyzet, hogy ennek megfelelően őket kell akkor a Budapestre is, illetve más helyekre is rendelni, tekintve, hogy Budapesten minimális erők vannak, amelyek részben a Kormány védelmét hivatottak - itt nem a Kormányőrségről jelentek - biztosítani, megoldani, másrészt szűkebb körben rendészeti erők vannak. Ezek korlá-

tozott feladatokra természetszerűen alkalmazhatók, de más erőkkel itt kiegészíteni ilyen esetre szükséges.

dr. Kádár Béla: Még egy kérdés: mennyi idő szükséges ahhoz - most a súlyosabb változatokról beszélünk -, hogy megfelelő számú erőt lehessen idecsoportosítani Budapest térségébe a rendészeti feladatok ellátására, ha erre szükség kerül?

Annus Antal: Én úgy gondolom, hogy ha az előzetes fölkészülés biztosított, és ilyen erők készenlétbe helyezésére kerül sor a laktanyáinkba, akkor itt a menetidőben lehet számolni. Amennyiben - tehát ez azt jelenti, hogy ahol ilyen alkalmas alakulatok vannak, onnan a menetidő -, tehát ha megnézzük itt Budapest körül: Tatán van egy harckocsi dandár, amely békében egy szűkebb állománnyal él, tehát gyakorlatilag mozgásítás nélkül egy zászlóaljat képes ilyen célra kiállítani, nem harckocsi zászlóaljat, hanem gyalogkatonákat, fegyverrel, gépkocsival. Rétságon egy lövészdandár: a béke állapota ugyanaz, mint a tatai harckocsi dandáré, tehát nagyobb erőt ez sem tud kiállítani. Gyöngyösi gépesített lövészdandár: egy zászlóalj erőre képes. És ezenkívül lehetőség van a gépesített hadtestek: a tatai, valamint a kaposvári felderítő zászlóaljai - ezek a legjobban felkészültek -, valamint a szolnoki földérítő zászlóalj, amely terrorelhárításra is kiképzett - igénybevételére. A légi szállítást figyelembe véve a beérkezés az jelentős mértékben lerövidíthető, tehát lé-

nyegében előkészítés után órák alatt erre sor kerülhet. Jelenleg a Magyar Honvédségnél legjobban feltöltött alakulatok: szombathelyi lövészdandár, lenti lövészdandár, valamint a hódmezővásárhelyi lövészdandár. Ezek ugyanakkor jelentős távolságra is vannak, hát ez gyakorlatilag egy napi menet mindennel együtt - hangsúlyozom - akkor, ha megfelelő előkészületek vannak ez csupán a menetidőre rövidül le, tehát gyakorlatilag az is 6-8 óra, tehát egy 10 órán belül lehetséges mondjuk Szombathelyről, megfelelő biztosítással, ha az utak használhatóak. Egyébként pedig helikopter-szállítással egyidőben egy lövészzászlóaljat át lehet emelni a budaörsi repülőtérre, tehát ez azt jelenti, gyakorlatilag naponta kettő-három zászlóaljat légi szállítással. Ezek gyalogos erők, csupán személyes fegyverzetükkel ellátva.

Siklós Csaba: (érthetetlen) vezényelhetők ezek az egységek úgy általában?

Annus Antal: Tapasztalatok is azt mutatják, hogy sorállományú alakulatokról van itt szó - ugye ismert, minden alakulatunk ilyen -, tehát gyakorlatilag nagyon rövid az állékonysága ezeknek az alakulatoknak. Ha alkalmazás után nem kerülnek gyorsan kivonásra fölmorzsolódnak, fölőrlik a cselekvő képességüket, feloldódnak, tehát ezeknek az alkalmazása mindenképpen csak korlátozott ideig, majd azután megfelelő rendben kivonni őket, és alapvetően - mondjuk - a rendőrség kiegészítéseként, egyéb más háttérfeladatok - beleértve a közút biztosítást is -, végrehajtása. Arra viszont

nagyszerűen alkalmazhatók. Városban - itt nagyok a veszélyek, a harcképesség az nagyon könnyen elmegeg ebben az értelemben, nagyon könnyen rombolható - vezethetők mindenképpen, de arra nagyon kell ügyelni, hogy milyen feladatra és meddig, és utána megfelelően hangolni, fölkészíteni kell őket. Jobb a helyzet a felderítő zászlóaljknál, ott mélységi tevékenységekre is kiképzett alegységek vannak. Ezek kapják a legkeményebb kiképzést, mondjuk ott jobb is a végrehajtási készség. Gyakorlatilag ilyen zászlóalj is van több és békeállapotuk, békefeltöltöttségük is magasabb. Tehát ezeket adott feladatokra, ahol dinamikusan, gyorsan kell beavatkozni, és úgy mond segíteni a rendet helyreállítani, lehet magabiztosan alkalmazni, de arra meggondolandó, hogy tartósan, mondjuk a városban szétagoltan kerüljenek alkalmazásra, mert ez a dezorganizációval egyenértékű bizonyos idő után. Köszönöm.

dr. Müller György: Miután itt többször felmerült a szükségállapotnak a kérdése, én itt a kormányülésen jelenlévő jogász szakértőként kötelességemnek érzem azt közölni, hogy az alkotmányos előírások alapján ebben a helyzetben a szükségállapot bevezetéséről, kihirdetéséről - megítélésem szerint - nem lehet szó. Nem lehet szó, egyszerűen az Alkotmány oly szigorú feltételeket határozott meg a szükségállapothoz, amelynek lényege a fegyveres erőszak és a fegyveres cselekményeknek az alkalmazása, amelyről információim szerint még nincsen szó. Ez az egyik, ami mindenképpen - hogy mondjam -lehetetlenné teszi tulajdonképpen a szükségállapot-

nak a kihirdetését, és még egy (érthetetlen). Az Alkotmány külön törvényre bizta azt, hogy a szükségállapotban teendő intézkedéseket meghatározza. Sajnálatos vagy nem sajnálatos, de az Országgyűlés a szükségállapotban tehető intézkedésekről ilyen törvényt nem alkotott még. Ugyhogy én úgy érzem, hogy amit az altábornagy úr elmondott az mind csak elvi lehetőség, aminek a gyakorlati megvalósítására bármilyen körülmények között sem kerülhet sor, mert egyszerűen nincs hozzá az alkotmányos háttér. Természetesen itt a házban még vannak jogászkollégák és ha a Kormány ezt szükségesnek tartja vizsgálhatják ezt a kérdést, tehát hogy egy 100 %-os és egzakt választ kapjon a Kormány erre is, és nagyon örülnék, ha az igazságügyminiszter ur megerősítené, ezt a jogi álláspontot.

dr. Balsai István: (Nem kapcsolta be a mikrofont, nehezen érthető) A benti erőkkal kapcsolatban is (érthetetlen), én azt hiszem, hogy egyetérthetünk vele, hogy azért várjunk egy kicsit (érthetetlen). De azért arra nem látok akadályt (érthetetlen) esetében, hogy (érthetetlen). (érthetetlen) rendőrkapitány azt jelentette ki, amit hallottunk a televízióban, akkor hiába a veszélyhelyzettel kapcsolatos aktivitás a honvédség részéről, ha (érthetetlen). (érthetetlen) vonatkozik (érthetetlen) és ennek az elmaradása (érthetetlen).

.....: Fontos, hogy egy honvédségnek képessége van, akkor is, ha most a jogi lehetőség nem áll fönn, mert ultimarációról mindig kell gondolkozni, ugye.

Annus Antal: Tisztelt Kormány! Én a kérdésre válaszoltam az imént, tehát elvi lehetőségekről beszéltem, hát amelyeket latolgatni kell. Köszönöm szépen.

dr. Boross Péter: Igen, hallanátok. Kiss János most a televízióban vagy rádióban nem egészen érti, hogy a Kormány miért nem vonta le a következtetést, hogy már megbukott és egy másik Kormány kell. És én azt javallom, hogy most a különböző önértékelésekbe, ami itt is elhangzott, hogy milyen volt a Kormány, ezeket mellőzzük most, és koncentráljunk arra, hogy mi a teendők. Azt mi elég régóta tudjuk - azt hiszem - , hogy most valami egészen érthetetlen okból és teljesen függetlenül a mai szituációtól, Budapest környékén számottevő katonai alakulat nincs, mint ahogy nem volt október 22-én se 56-ban, és be tudtak ide sétálni akik csak akartak. Hogy ennek mi az oka és mi a háttere egy ilyen zürzavaros Kelet-Európában, azt a nagy magyar uristen érti csak, én mindenesetre nem. Én azt javallom nektek, hogy tényleg mellőzni kell most azokat az olyan természetű érzelmi kiborulásokat, hogy milyen volt, meg mit tett, meg mulasztott-e vagy egye fene mit csinált a Kormány. Próbáljuk egy kicsit tárgyilagosan és másik szempontból is mindezt nézni, és főleg arra gondolni, hogy pont hétfőn állapotunk meg egy olyan egész napos eszmecsereben, amikor 4 és fél hónap után a kormánytagok tényleg mérlegre teszik....

Ha ezzel az alapállással egyetért a Kormány. Az államtit

Módszert, technikát, előkészítettséget, következetességet, mi hiányzik a Kormány munkából. Azt tegyük el arra. Teljesen megértem a Szabó Tamás, egy egész napos tárgyalás után magától érthetődik, hogy valaki mélyen lelkébe kaparó impressziókkal érkezik. Az is biztos, hogy a helyzet pillanatnyi át-hidalására valamiféle engedménytétel az legalábbis esélyt adna. Ez nem kétséges. Ezt követően nagyon sokan másként mérlegelnék azok, akik itt vannak.

Kérdés azonban, hogyha ez a csata így megnyeretik, akkor mi lesz a háborúval? Tehát a következő ügy, mert akkor láncreakció van, milyen lesz? Ugye nincs bekapcsolva semmiféle magnó? Én szerintem lehet szépen is, és csúnyán elhunyni egy Kormánynak. Csúnyán akkor, hogyha ....

dr. Horváth Balázs : A televízióban, meg amikor odajöttek információk. Puhul a hangulat. Az a hozzáértőknek a véleménye, most nem akarok ilyen vonatkozásban részletezni dolgokat, puhul a hangulat. Ahogy idáig is megbeszéltük, nekem az lenne kérésem, ha a Kormány ezzel egyetért, hogyha az államtitkárok a rádióban folyamatosan fejtenék ki az álláspontunkat. Két sarkalatos pont van. Ha egyetért a Kormány, ahogy eddig nyilatkozunk, hogy az üzemanyag árával nem állunk vissza. Azonban akinél ez olyan teherként jelentkezik, kompenzációs megoldásokat keresünk és hétfő délután hajlandóak vagyunk leülni, sőt kötelességünknek érezzük, hogy leüljünk velük tárgyalni, azzal, hogy mindennek az alapja az, hogy ezt a blokádot, ezt a demonstrációt megszüntetik. Ugyanis ilyen helyzetben a Kormány nem hajlandó tárgyalni.

Ha ezzel az alapállással egyetért a Kormány. Az államtitkárok a rádióbeszélgetések során ezt képviseljék.

Be kell menni két embernek, egyik a Rabár miniszter úr, a másikat beszéljük meg, hogy ki legyen 11 órára a Napzártába, ahol ott lesz Göncz Árpád köztársasági elnök úr, Rabár Ferenc pénzügyminiszter úr, ez már veled megbeszéltetett. Nekem azt mondták, hogy megbeszéltek Veled.

dr. Rabár Ferenc : Tegnap szóba került. 11-re ott vagyok.

dr. Horváth Balázs : Az lenne jó, hogyha valaki tudna még menni Rabár miniszter úrral, hogy ne egyedül legyen, mert az SZDSZ a köztársasági elnök úr személyében a nagyágyut vonultatja fel. Nem tudom, hogy ki vállalná? Péter hajlandó lennél elmenni? Nagyon szépen kérünk, hogy ha a Kormány egyetért.

dr. Boross Péter: Milyen minőségben?

dr. Horváth Balázs : Mint a Kormány tagja. Nem kell hangsúlyozni azt, hogy a két szolgálatot Te felügyeled. Azt úgy is tudják.

De van egy másik: Bod Péter Ákosnak fél 8 órakor rendkívüli hosszú, fél 9 óráig, Pálffy-Regős szerkesztette TV Híradó lesz. Arra háromnegyed 8 körül, hogy 8-ra odaérjete, a Bod Péterrel már megbeszéltek, el kellene menni valakinek a Péterrel, hogy ne egyedül legyen a Péter, hogy jobban pörgetősebben meg tudják a műsort csinálni. Mi a véleményetek róla?

dr. Bod Péter Ákos : Siklós Csaba.

dr. Horváth Balázs : Siklós Csaba, igen erre gondoltam. Ha elfogadja ezt a Kormány, akkor jó lenne, ha a Siklós Csaba, tényleg a két hasonló tárca minisztere menne.

Csaba: ne haragudjál, amíg nem voltál itt, addig kiárultuk az idődet és meg szeretnénk kérni arra, hogy a Bod Péter Ákossal háromnegyed 8-kor a TV Híradóba menjél át, ott a Pálffy-Regős Sanyi szerkesztette egyórás rendkívüli TV Híradó lesz és nagyon várnak bennünket. A Kormány felkér arra, hogy menjél el, de mondhatnám úgy is, hogy a Kormány úgy döntött, hogy megkér benneteket.

Ha megengeditek az érdemi részére rátérnénk, hogy mit tegyünk. A tárgyalási rész az más, Szabó Tamás bonyolítja a tárgyalást. Hol a Tamás? Nincs itt? Ő ennek a csoportnak a főnöke. De a tárgyalásoktól függetlenül, ha nem sikerül megállapodni, többek részéről felmerült az, László Balázs is mondta, hogy kíséreljünk meg egy hídat megtisztítani. A Lánc-híd az járható tulajdonképpen. Mert ez erőszakos dolog lenne. Vagy pedig hagyjuk és menjünk un. kiéheztetésre, kifárasztásra. Ezzel kapcsolatban hadd mondjam nektek, hogy beszéltem az ÁFOR vezérigazgatójával és a rendőrökkel Pest megyében, arra szeretném megkérni a Pétert, vagy a Henriket, hogy az jelentették nekem, hogy Pest megyében üresek a benzinkutak. Mi a véleményetek arról, ha felkérnénk Auth Henriket, hogy ne töltsék fel ezeket a benzinkutakat hétfőig, hogy ne nagyon tudjanak tankolni, azok, akik ilyen szépen

elbarikádozzák a bejövő utakat.

Sehogy nem indokoljuk meg.

Auth Henrik : Szabad két friss információval szolgálni. Az egyik, hogy az ÁFOR készenlétben van. Tehát a tartálykocsik a telephelyeken fel vannak töltve, a gépkocsivezetők benn vannak. Fel is tudjuk tölteni, amint a blokádfelszabadul, de úgyis dönthetünk, hogy nem töltjük fel. A kutaknak egy nagyobb része már kiürült. A blokádm miatt nem tudtak szállítani. Tehát mind a két dologra megvan a lehetőség.

dr. Horváth Balázs : Arra gondoltam, Péter mi a véleményetek róla?

dr. Boross Péter: Nekem az a véleményem, hogy a blokádm miatt nem tudjuk feltölteni, és ne akarjuk feltölteni, mert az nem jó. Nagy hangsúllyal mondom, hogy a rendőri erő vagy totálisan, de egy hídra ne, mert annak nincs értelme, abból nagy bajok származnak másutt, ahol nem látnak rendőrt. Ennek a mellőzését javasolom.

dr. Horváth Balázs : Szeretném azt közölni veletek, hogy mindenki a rendőrség teljesítményével tisztában legyen, hogy az összes hídat feltörni, utána biztosítani nem tudjuk. Maximum egy hidat tudnánk. Azt kérem, akinek ezzel kapcsolatban véleménye van, hogy ne csináljuk ezt.

dr. Bogdán Tibor: Nincs aki mondja lent, a vizsgálatok eredményeként sikerült megszervezni azt, hogy Buda és Pest ellátása egymástól független legyen élelmiszerben. Ebből következően nincs arányban a kockázat a várható haszonnal, mert nincs jelentősége a dolognak.

dr. Horváth Balázs : Nekem az lenne a kérésem ezzel kapcsolatban, hogy van egy Nemzetbiztonsági Kabinetünk, ezt a Nemzetbiztonsági Kabinetet hatalmazza fel a Kormány, hogy ha szükséges döntsön a hidakról, illetőleg a rendőri erők bevetésével kapcsolatban. Megtehetném egyedül is, de azt hiszem a dolgok magától értetődő rendje, ha a Nemzetbiztonsági Kabinet dönt ebben.

dr. Kádár Béla : Általában ilyen kérdésekben a Kormány szokott dönteni, nem a Kabinet. A Kormány megadja ezt a felhatalmazást. Erősebb jogi bázis a Kormány.

dr. Horváth Balázs : Természetesen. Most vasárnap van. Erre gondoltam, rosszul mondtam.

dr. Kádár Béla : Más dolog, hogy a rendőrség végrehajtja-e az utasítást.

dr. Horváth Balázs : Végre. Szeretném tisztázni. Az előbb már Keresztes miniszter úrnak mondtam, hogy a BRFK főkapitánya egy megbeszélte terv szerint nyilatkozott úgy, ahogy nyilatkozott. Előtte reggel a Nap TV-ben úgy nyilatkozott,

pontosan azt akartuk jóvá tenni ezzel. Sorba jöttek be a kritizáló telefonok, és mindenkinek ez volt a véleménye, hogy nem volt rossz.

Sárosy László : Az ÁFOR-nál a benzin készletek biztonsága garantálható-e? Számítani lehet itt mindenre. Nem tudom, hogy ez ügyben mi a helyzet.

Auth Henrik : Én nem kaptam semmi olyan jelzést. Most legutóbb 10 perce beszéltünk erről a nálunk ügyeletet tartókkal. Semmi olyan jelzés nem volt, amely arra irányult volna, hogy valamilyen támadásnak lennének kitéve.

dr. Horváth Balázs : Nem történt ilyen jellegű erőszak.

Szabó Tamás : Beszéltem a miniszterelnök úrral. Ez az első kérésem, hogy feltétlenül beszélgetek kell vele, ahogy visszaértetek. Nem tudom, hogy miben maradtatok. A miniszterelnök úrnak az a kérése, hogy megegyezéssel rendezzük a kérdést. A megegyezés az a most folytatandó tárgyalásokban legyen, amit természetesen a pénzügyi tárca és az érintett tárcák csináljanak. Egy konkrét elképzelést is mondott azt, hogy konkrét ajánlatot tegyünk majd egy hétfőn kidolgozandó pontos megoldásra, arra, hogy a vállalkozói körnek kompenzálunk hasonlóan, mint az állami körnek, vagy valami ehhez hasonló megoldást találjon ki a pénzügyi tárca. Köszönöm.

dr. Horváth Balázs : Azt nem lehet megcsinálni, mint az

olaszoknál, hogy kapnak kedvezményes benzinjegyet, amit az utaskilométer arányában használhatnak fel, vagy kaphatnak. Ezzel rákényszerítjük őket arra, hogy tisztességesen adózzanak.

dr. Rabár Ferenc : Erről van szó.

Szabó Tamás : Igen, de erre ide kellene hívni a pénzügyi tárcának az illetékeseit, akik ki tudják dolgozni. Mert itt nem lenne célszerű, hogyha a Kormány ezen dolgozna.

dr. Rabár Ferenc : Nem, ezt a pénzügyminiszter úr kidolgoztatja.

Szabó Tamás : Király Péternek időközben küldtünk egy értesítést, nem tudom, hogy megkapta-e, hogy jöjjön, induljon el. A miniszterelnök úr kérésére, ha minden igaz, akkor.

(Beszélnek, de nincs bekapcsolva a mikrofon.)

dr. Horváth Balázs : Oszlanak a csoportosulások. Az a két forgalom azért áll, mert otthagyták a gépkocsikat. Egy ember őrzi.

Siklós Csaba : A főközlekedési utak is tulajdonképpen járhatatlanok. A mellékutakra is már torlaszokat emeltek.

A nagyvárosok körbe vannak véve, nem lehet bemenni, nem le-

het kijönni, egyéb vasúti összeköttetések vannak még.

dr. Horváth Balázs : Az üzemanyagárával nem állunk vissza. Megérti a Kormány azonban azt, hogy nekik az üzemanyag az kereseti forrásuk, és ezért, mint a munkaeszközük kvázi drárgult meg, ezért hajlandó kompenzációt adni. Ennek a technikának a kidolgozásához a Kormány, ebben az esetben a Pénzügyminisztérium a teljes szakmai tudását a rendelkezésükre bocsátja, de az lenne az indítvány, - addig is dolgozunk a variánsokon -, a Kormány felvetése, hogy ők is dolgozzák ki a lehetséges megoldásokat, de az üzemanyagár-csökkenésről feledkezzenek el. Azt mondta a Jóska, hogy nincsen kétütem. Döntött a Kormány ebben a kérdésben, mi nem retirálhatunk. Kompenzáljuk nekik. Ennek a technikájára több megoldást kellene dolgozni, azt mondta a miniszterelnök úr. Válasszanak, vagy ők is kínáljanak fel megoldást. Mindenekelőtt azonban szabadítsák fel a közlekedést. Azt mondta a Jóska, hogy arra feltétlenül hivatkozzatok, hogy a tárgyalás során - ne haragudj Tamás, te is, akik ott vagytok -, hogy az ország nemzetközi presztízse egy maroknyi ember miatt esik szét és beláthatatlanok a következmények. Öt is ez aggasztja, mint ahogy Téged is ez aggaszt.

(Egyszerre beszélnek, mikrofon bekapcsolása nélkül.)

dr. Kádár Béla : Kezdetének az az előfeltétele, hogy szabadítsák fel a hidakat. Abban maradtunk. Szűnjék meg az ostromállapot.

dr. Horváth Balázs : Akkor mi legyen? Szeretném felhívni a figyelmeteket Feri bátyám arra, hogy ez a küldöttség mögött közelről sem biztos, hogy kezelhető a taxis tömeg. Most csengetnék oda, amit a Gyula mondott, következként nem biztos, ha mi szabunk nekik ultimátumszerű időhatárt, hogy azt ők egyáltalán képesek teljesíteni, mert nem biztos, hogy az általuk felbízottak hallgatnának rájuk.

(Valaki beszél. Nem kapcsolta be a mikrofont.)

dr. Horváth Balázs : Mi arról a véleményetek, ha úgy csinálnánk, hogy leülünk tárgyalni azzal, hogy ha két órán belül nem ürítik ki, akkor megszakítjuk a tárgyalásokat.

dr. Győriványi Sándor : Az Ablakban három órát határoztak meg, hogy az alatt ki tudják üríteni.

dr. Kiss Gyula : Elképzelhetőnek tartom, hogy azzal a feltétellel ülünk le tárgyalni erről, amit elmondtál, ha három órán belül megszüntetik ezt az ostromállapotot. Ennek alapja az, hogy minden órában romlik az ország nemzetközi tekintélye. Az más kérdés, hogy romlik a Kormány tekintélye. A harmadik pedig az, hogy ostromállapotban nem vagyunk hajlandók tárgyalni. Kész.

dr. Rabár Ferenc : Tárgyalni végül is csak hétfőn fogunk.

dr. Andrásfalvy Bertalan: Rádiót hallgattam az előbb. A rádióban meg volt hívva egy taxis is. Az a rádiót használta fel, a Kossuth adót, még közölte, hogy felhívja minden taxis figyelmét, hogy az árból nem engedünk, mindenki maradjon a helyén.

dr. Horváth Balázs : A többiekkel is beszélgettünk, hogy ne nagyon szabjunk nekik határidőt, mert ha határidőt szabunk és arra nem lépve, nem oldják ezt a csomópontok lezártóságát, akkor viszont ne maradjunk hazug ember hírében, akkor kénytelenek lennénk nekiállni kitakarítani őket. Amire egyrészt nem nagyon van módunk, másrészt amennyi eszközünk van, az elég kellemetlen. Ezért félek a határidőtől. És, ha holnap reggelig nem ürítik ki, amiről te beszéltél az előbb Sándor, a kiéheztetéssel nem tudunk élni.

dr. Kiss Gyula : Holnap nem lesz ember, aki ebben a Kormányban hinni fog. Azt fogja mondani, hogy van egy csapat taxis ebben az országban, aki sakk-matt helyzetbe hozza a Kormányt. (Tovább nem érteni, nincs bekapcsolva a mikrofon.)

dr. Horváth Balázs : Mi a Kormány álláspontja? Béla? Pista? Berci, Tóni? Nyilatkozatok. De itt most a határidővel kapcsolatban.

(Valaki válaszol, de nem kapcsolta be a mikrofont.)

dr. Horváth Balázs : Mert nincs annyi rendőr, annyi csomópont van. Nem lehet ilyen indulatosan vitatkozni, először. Másodsor meg, az, hogy nincsen annyi rendőr. Itt vannak a Rádió előtt, a Televízió előtt, a Parlament előtt, a minisztériumok előtt vannak mindenhol kocsiban. 1700 fő. Ennyi az összes rendőr. Nem lehet ketté szakítani őket. Ebben az értelemben tárgyaljatok. Jó?

dr. Rabár Ferenc : Déli 12 óráig mondjuk a határidőt.

dr. Horváth Balázs : Holnap déli 12 óráig?

dr. Rabár Ferenc : Nem.

dr. Horváth Balázs : Ma éjjel 12-ig. Jó.

dr. Kádár Béla : A szankciónak két része van. A rosszabb, és nem ürítik ki 12-ig, akkor nincs tárgyalás. Ezen kívül kell egy másik. Ha 12-ig nem ürítik ki, akkor az éjszaka órái alatt, amikor nincs nagy közfeltűnés, a Balázs a rendelkezésére álló szűkös rendőri erővel szelektíve legalább a Kormány cselekvőképességének a bizonyítására, egy hidat, a Margit-hidat tisztítsa meg. Ennyi csak kitelik. Nem?

dr. Horváth Balázs : Akkor hát ezt beszéljük meg, hogy alkalmazzuk-e?

dr. Kádár Béla : Én nem tartom azt kritikusnak, hogy akkor kitör a pokol. Legalább, amit tudunk azt csináljuk meg. Egyébként is közlekedésileg tehermentesítés a Lánc-híd és a Margit-híd. Valamennyit nem tudja tényleg megcsinálni ezzel a rendőri erővel.

dr. Horváth Balázs : A miniszterelnök urnak kifejezetten az volt a kívánsága, hogy erőszakos eszközhez ne nyúljunk. Pista ezen kár vitatkozni, mert a miniszterelnök úr erre gondolt. Ma vagy tízszer beszéltem vele. Egy pillanatra maradunk már a realitás talaján.

dr. Kádár Béla : A kiürítése az nem erőszak.

(Valaki beszél, nem kapcsolta be a mikrofont, nem lehet őt érteni.)

Annus Antal: Tisztelt Kormány! Mivel nem kizárt az, hogy bármelyik változat esetén is romlik a helyzet, mindenképpen meg kellene azt fontolni, hogy a rendőrség, most mulasztott 24 órát, nem mozgósított a rendőrség. Háromezer tartalékosa van a budapesti rendőrségnek. Ott vannak az eszközök.

dr. Horváth Balázs : Nincs eszköz. Azok civilek az eszközök.

Annus Antal : De, ha nem mozgósít, nem is képes miniszter úr. De meg kellene fontolni, mert előfordul, hogy mégis lép-

ni kell és akkor már késő készülni. Az a jó, hogy készülnek és nem lesz rá szükség.

dr. Horváth Balázs : Tábornok úr, én írtam alá, fél 4 körül a Parlamentben - úgy hozták utánam - a mozgósítási parancsot. Be van híva a tartalék, csak ezt nem akartam mondani. Azért kértük az eszközöket, mert a rendőrségnek két olyan kocsija van, amely alkalmas kocsik elhúzására. Ugyanis azok a szállító kocsik, azok kft-kel, maszekokkal vannak szerződési kapcsolatban a rendőrséggel, amely elszállítja a gépkocsikat. Két vagy három, rendkívül kevés.

dr. Kádár Béla : Igénybe tudja ezeket venni a rendőrség?

dr. Horváth Balázs : Próbáltuk igénybe venni délelőtt őket és szolidaritást vállaltak a taxisokkal, mert ezek mind maszekok.

dr. Kádár Béla : Akkor van kettő rendőrségi és 4 honvédségi vontató kocsi, az 6 kocsi. Azzal már valamilyen demonstrációs hatást el lehet érni, ha egyszerre 6 kocsit vontatnak el.

Dr. Horváth Balázs : Jó. Egy pillanatra Feri, még annyiban ráérték, Tamás figyeljetek legyetek szívesek. Állapodjunk

meg abban, hogy most nem akarom mondani, hogy minden úgyis kiszivárogo, hogy éjfélig adunk határidőt, ugye azt mondtad, akkor ma éjszaka valamelyik hidat a rendőrség megkísérli felszabadítani.

: Kíséreljük meg 12,05 órakor.

Annus Antal : Miniszter úr, ha a rendőrség nincs abban a helyzetben, hogy tartaléka legyen, meg egyebek, akkor ezt nem célszerű csinálni. Rendbe kellene szedni miniszter úr a rendőrséget, biztosítani, hogy mozgósított legyen. Ha a feltételek megvannak és van elegendő tartalék, akkor lehet egy ilyent. Egyébként ott lekötődik, nincs több és akkor bármi lehet.

dr. Horváth Balázs : Ez a tragédia, nem akartam ilyen mélységig bele menni, de a rendőri ezred.

dr. Jeszenszky Géza: De döntéshozatalra ezt a csoportot kéri, beleértve azt is, hogy szükség esetén milyen engedményt lehet tenni, meddig lehet elmenni gazdasági vagy politikai okokból. Ezt ő persze a nélkül hozta, hogy én sem tudtam tájékoztatni, hogy itt közben mi zajlott le. Én a külföldi magyar követségeket magyar körtáviratban értesítettem rejtjelezve az eseményekről, azzal a címmel, hogy a Magyar Kormány tájékoztatója az Európai Közösség csúcsértekezletének

Rómában, most este ül össze, azért nincs senki a helyén és más baráti ország kormányának. Most nem olvasom fel az egészét. Egy összefoglaló, a miniszterelnök úrral egyeztetve. A végét mondom egyedül, mert a többi csak az események. A Kormány folyamatosan ülészik, de sem gazdasági, sem politikai okokból nem tarja lehetségesnek az áremelés visszavonását. Ez láncreakciót vonna maga után, precedenst teremtene és minden további kényelmetlen intézkedésnél hasonló fellépéseket váltana ki. A Kormány ismételten jelezte, hogy az adott árak fenntartása mellett kész bizonyos rétegek számára kompenzációkat keresni, de zsarolás hatása alatt nem látja a lehetőségeket a kompromisszumra. Kérem misszióvezető urat, hogy a fentieknek megfelelő tájékoztatást a legrövidebb időn belül, még a mai napon adja át a fogadó országnak, és egyben jelentse be, hogy az ország benzintartalékai 3-4 napra elegendők, de árcsökkentés esetén ezek felvásárlásával megbénulna az ország teljes gazdasági élete. Kérje a fogadó ország kormányát és politikai tényezőit, hogy mielőbb adjanak ki nyilatkozatot, amelyben támogatásukról biztosítják a magyarországi törvényes demokratikus rendet. Támogatják a gazdaságilag szükséges intézkedések megtételét. Szükség esetén pedig készen állnak a Magyar Kormány pénzügyi és energiaellátási nehézségeinek enyhítéséhez hozzájárulni.

Kohl kancellárt még ez az üzenet, ha nem is az a szöveg, de a lényege helikopteren érte el, ahogy Rómába utazott. Ő a teljes támogatást igéri, garantálja, de kormány szintű döntést hétfő előtt nem tud elképzelni. Ráadásul a pártvezérek is választási kampányon vannak. Viszont a római csúcshoz így

a római misszió keresztül ma eljuthat, illetve holnap rendelkezésre áll.

dr. Rabár Ferenc : Ez a miniszterelnök urnak a javaslata volt? (Nem érteni, mert nem kapcsolta be a mikrotont.)

dr. Jeszenszky Géza: Én minden vonatkozásban készen állok éjjel-nappal. A miniszterelnök úr óhaja az, hogy én minél kevésbé bonyolódjak ebbe bele. Ez bizonyos helyzetben elkerülhetetlen volt, egy TV nyilatkozat erejéig is, amit nem tudom, hogy elhangzik-e vagy nem. Szerintem nevemet nem szükséges ebbe formálisan belevenni. Természetesen rendelkezésre állok.

dr. Horváth Balázs : Mint ahogy mindenki gondolom.

dr. Jeszenszky Géza: Mint ahogy mindenki.

dr. Horváth Balázs : Ha kibővítik, akkor óhatatlanul szükségesnek tartom azt, hogy a hadsereg és a Kiss Gyula.

dr. Jeszenszky Géza: Akkor a következőt szabadna javasolnom, hogy fogadjuk el ezt a szűk stábot azzal, hogy ez mégis egy operatív testület. Tárgyalóképes felhatalmazása van engedni, vagy keménynek lenni. Természetesen az egész Kormány...

dr. Jeszenszky Géza: Kiegészítik és bármikor, bármilyen szinten bevonható.

dr. Horváth Balázs: Ugyis mindenki együtt dolgozik én azt mondom, én nagyon szívesen lemondanék a kisgazdapárt... Für miniszter úr javára. Ugyis fenn van az ember éjszaka, szóval ez nem probléma, erről van szó. Utolérhető. Adjunk egy mozgásteret, mert reggel 8 óra óta erről folyik a vita.

dr. Kádár Béla : Legalább féltucatszor elmondtuk, hogy először szüntessék meg az ostromállapotot utána tárgyalunk, az ország így is megsérült, most ha a Kormány ezt föladja, akkor Kormány tekintélye még mélyebbre süllyed.

(Nem lehet érteni.)

dr. Horváth Balázs: Én azt hiszem, hogy ez nem csak pártpolitikai okokból, hanem egyébként is nagyon hasznos lenne, hogyha egyetért vele a Kormány, akkor én szívesen kimaradnék, és ugyis itt vagyok állandóan, és a Kiss Gyula. Akkor ez az 5 főnyi stáb összeállna. De hát itt vagyok, állandóan itt vagyok.

dr. Jeszenszky Géza: Én akkor azt mondom, hogy névszerint semmiképpen nem baj, hogyha kimaradsz belőle, akkor én egyetértek azzal, hogy Kiss Gyula.

(Nem lehet érteni.)

dr. Horváth Balázs: Szerintem menjetek, mert akkor nagyon fölértékeljük már ezt a mozgást, hogyha a fél Kormány itthon marad.

dr. Jeszzenszky Géza: Megkérdezem, hogy ki milyen ügyben megy hova?

dr. Balsai István: (nem lehet érteni)

dr. Jeszzenszky Géza: Mikor kéne utaznod?

dr. Balsai István: Vasárnap délben.

dr. Jeszzenszky Géza: Én azt hiszem, hogy miniszteri lemondásra, miniszterelnöki jóváhagyás szükséges a lemondáshoz, tehát akinél a következő három napban ilyen út van, ezt akkor külön egyeztetni kellene.

dr. Horváth Balázs: Én lemondtam már a párizsi utamat, akkor még egy. Dehát most mondta a Jeszzenszky Géza, hogy a miniszterelnök úr hozzájárulása kell hozzá, hogy lemondhass. Dönsd el magad, hogy akarsz menni, vagy nem akarsz. Nem. Nézd én is az Antall miniszterelnök úrral beszéltem meg. De most. Tessék parancsolj.

dr. Jávor András : Egy kérdés még, Surján miniszter úr telefonon kérte, hogy az ő személyéről döntsön a Kormány, hogy

feljöjjön-e Budapestre vagy nem? Balatonaligán tartozkodik. Ha feljöjjön hogy jöjjön föl. Tudja-e a Kormány garantálni a feljövételét, illetve, ha úgy dönt, hogy nem jön fel, mert az volt korábban a Miniszterelnöki Hivatal üzenete felé, hogy ne induljon el. Ezt hozzá kell tennem, tehát ez volt. Ezért kérdezi a Kormányt, hogy mi a vélemény.

dr. Horváth Balázs: Beül egy mentőbe és feljön azt átengedik. Én azt mondom, igen ez egy lényeges dolog, én azt javasolnám, hogy a Surján miniszter úr is, mint a Kereszténydemokrata Néppárt vezetője legyen benne ebbe a bizottságba, mindenféle képpen. A Kiss Gyula miniszter úr és a Surján miniszter úrak. Vagy följön vonattal, hát ez már az ő dolga, és még egy, akkor hozzuk nyilvánosságra, hogy megalapult ez a stáb nyilvánvaló dolog, vagy nem kell?

: Nem kell, mert a válság szó maga...

dr. Horváth Balázs: Igen, akkor nem hozzuk ezt nyilvánosságra, és akkor az lenne a kérésem, ugye akkor abban állapodunk meg, hogy ne adjál fix határidőt, és de mindenféleképpen határidőt, csak fixet ne, határidőt, és legfeljebb ti tudjátok amikor a Tamással ott vagytok, hogy milyen a hangulat, hogy ebből kell engedni, vagy nem kell. Bizzuk meg ezzel a kérdés kezelésével a Rabár miniszter urat és a Szabó Tamást, hogy legyen mozgásterük.

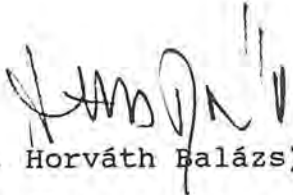
dr. Kajdi József: Tisztelt Kormány! Szeretném Önöket tájé-

koztatni, hogy amíg Önök itt ülészttek, nálam alakult a leg-
érintettebb tárcák közigazgatási államtitkáraiból egy stáb.
Ki van építve minden minisztérium felé és minden információs
csatorna nálam fut be. Én bent maradok egész éjszaka, tehát
engem kell keresni, minden információ hozzám fut be, megyék-
ből, fővárosból stb. tehát az a kérésem, hogy ez az ügyelet
létezik, éjszaka is, tehát bármire kíváncsiak Önök akkor
hozzám forduljanak, illetőleg hozzám fusson be ez, mert ak-
kor én tudom adagolni mindenki felé.

dr. Rabár Ferenc: ... Ketten megyünk 11-re a Napzártába, te-
hát akkor... valaki menjen el.

dr. Horváth Balázs: Igen, akkor Béla, akkor elmentek ketten?
A Kádár és Boross miniszter úrak. De ettől függetlenül én
azt mondom, ha nem is válságstáb névvel tituláljuk, de az
ügyek kezelésére a Kormány egy operatív bizottságot hozott
létre, ezt nem kell, a Boross miniszter úr vezetésével. Nem
kellene ezt bejelenteni? Mert ez volt a.... Te, a Nagy Gyu-
szi, Rabár, Szabó Tamás, Bod Péter.

(dr. Horváth Balázs)
belügyminiszter

(dr. Kajdi József)
a Miniszterelnöki Hivatal
közigazgatási államtitkára